गेरुवा गाउँपालिका

स्थानीय राजपत्र

खण्ड ७ः संख्याः १५ मिति : २०८०/११/१४

भाग–२

गेरुवा गाउँपालिकाको सूचना

नेपालको संविधानको धारा २२६ तथा स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा १०२ उपदफा १ बमोजिम बनेको गेरुवा गाउँपालिकाको प्रशासकीय कार्यविधि (नियमित गर्ने) ऐन, २०७६ को दफा ४ बमोजिम गेरुवा गाउँ कार्यपालिकाले मिति २०८०/११/१४ मा जारी गरेको देहाय बमोजिमको कार्यविधि सर्वसाधारणको जानकारीको लागि प्रकाशन गरिएको छ ।

संवत् २०८० सालको नियम नं. १५

सामुदायिक विद्यालयमा करार शिक्षक तथा कर्मचारी छनोट सम्बन्धी कार्यबिधि, २०८०

सामुदायिक विद्यालयमा करार शिक्षक तथा कर्मचारी छनोट सम्बन्धी कार्यबिधि, २०८०

गाउँ कार्यपालिकाबाट स्वीकृत मिति : २०८०/११/१४

गेरुवा गाउँपालिका अन्तर्गतका सामुदायिक विद्यालयमा संघीय, प्रदेश र स्थानीय तहको अनुदानमा शिक्षक र विद्यालय कर्मचारी पदपुर्तिलाइ निष्पक्ष,पारदर्शि र व्यवस्थित बनाइ सामुदायिक विद्यालयको शैक्षिक गुणस्तर अभिवृद्दि गर्न वाञ्छनीय भएकोले स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन २०७४ को दफा ११(ज) बमोजिम आधारभुत र माध्यमिक शिक्षा सम्बन्धी अधिकार तथा गेरुवा गाउँपालिकाको प्रशासकीय कार्यविधि २०७६ को दफा (४) ले दिएको अधिकार प्रयोग गरी गेरुवा गाउँ कार्यपालिकाको मिति २०८०/११/१४ गतेको निर्णयले स्वीकृत गरी यो **सामुदायिक विद्यालयमा करार शिक्षक तथा कर्मचारी छनोट सम्बन्धी कार्यबिधि,२०८०** लागु गरेको छ।

परिच्छेद -१
प्रारम्भिक

१. संक्षिप्त नाम र प्रारम्भ : (१) यो कार्यबिधिको नाम "सामुदायिक विद्यालयमा करार शिक्षक तथा कर्मचारी छनोट सम्बन्धी कार्यबिधि, २०८०" रहेको छ ।

(२) यो कार्यबिधि गाउँपालिकाको राजपत्रमा प्रकाशित भएको मिति देखि लागु हुनेछ ।

२. अर्थ र परिभाषा :बिषय वा प्रसङ्गले अर्को अर्थ नलागेमा यस कार्यबिधिमा

क) "गाउँपालिका" भन्नाले गेरूवा गाउँपालिकालाइ सम्झनु पर्दछ ।

ख) "कार्यालय" भन्नाले गेरूवा गाउँपालिकाको कार्यालयलाइ सम्झनु पर्दछ ।

ग) "अध्यक्ष" भन्नाले गेरूवा गाउँपालिकाको अध्यक्षलाइ सम्झनु पर्दछ ।

घ) "उपाध्यक्ष" भन्नाले गेरूवा गाउँपालिकाको उपाध्यक्षलाइ सम्झनु पर्दछ ।

ङ) "प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत" भन्नाले गेरूवा गाउँपालिकाको प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत सम्झनु पर्दछ ।

च) "शिक्षा प्रमुख" भन्नाले गाउँपालिकाको शिक्षा, युवा तथा खेलकुद शाखाको प्रमुख लाइ सम्झनु पर्दछ ।

छ) "बिव्यस " भन्नाले सामुदायिक विद्यालयमा गठन भएको विद्यालय ब्यवस्थापन समितिलाइ सम्झनु पर्दछ ।

ज) "छनोट समिति" भन्नाले यस कार्यबिधि बमोजिम गठन भएको शिक्षक तथा कर्मचारी छनोट समिति सम्झनु पर्दछ ।

झ) "बिशेषज्ञ" भन्नाले सामुदायिक विद्यालयमा करारमा शिक्षक र कर्मचारी छनोटका लागि विषयविज्ञका रुपमा सुचीकृत शिक्षकलाइ सम्झनु पर्दछ ।

ञ) "शिक्षक" भन्नाले सामुदायिक विद्यालयमा नेपाल सरकारको स्वीकृत दरबन्दी, राहत अनुदान कोटा, शिक्षण सहयोग अनुदान, प्राविधिक धार तर्फको प्रशिक्षक तथा सहायक प्रशिक्षक पदमा नियुक्त हुने शिक्षक, बालबिकास शिक्षक र सो पदमा कार्यरत शिक्षक सम्झनु पर्दछ।

ट) "कर्मचारी" भन्नाले सामुदायिक विद्यालयमा नेपाल सरकारको अनुदानमा विद्यालय सहायक (लेखापाल), विद्यालय सहयोगी र अन्य विद्यालय कर्मचारी पदको रुपमा नियुक्त हुने र सो पदमा कार्यरत विद्यालय कर्मचारीलाइ सम्झनु पर्दछ।

ठ) "गाउँपालिका अनुदान शिक्षक र कर्मचारी" भन्नाले सामुदायिक विद्यालयमा गाउँपालिकाको स्वीकृत स्थानीय दरबन्दीमा गाउँपालिकाबाट प्रदान गरिने अनुदानबाट करार सेवामा नियुक्त हुने शिक्षक, बालबिकास शिक्षक, विद्यालय कर्मचारी र गाउँपालिका कार्यालयबाट नियुक्ति भइ कार्यरत रहेका शिक्षक, बालबिकास शिक्षक/सहजकर्ता र विद्यालय कर्मचारीलाइ समेत लाइ सम्झनु पर्दछ।

ड) "कार्यपालिका" भन्नाले गेरुवा गाउँपालिकाको गाउँ कार्यपालिका लाई सम्झनुपर्दछ।

ढ) "शिक्षा ऐन" भन्नाले शिक्षा ऐन, २०२८ (संशोधन सहित) लाई सम्झनु पर्दछ।

ण) "शिक्षा नियमाली" भन्नाले शिक्षा ऐन, २०५९ (संशोधन सहित) लाई सम्झनु पर्दछ।

त) "शिक्षक सेवा आयोग नियमाली" भन्नाले शिक्षक सेवा आयोग नियमवाली २०५७, (संशोधन सहित) लाई सम्झनु पर्दछ।

थ) "आयोग " भन्नाले शिक्षक सेवा आयोग लाई सम्झनु पर्दछ।

द) "विद्यालय" भन्नाले गेरुवा गाउँपालिका अन्तर्गत सञ्चालित सम्पुर्ण सामुदायिक विद्यालय लाई सम्झनु पर्दछ।

ध) "बालबिकास शिक्षक" भन्नाले गेरुवा गाउँपालिका अन्तर्गत सामुदायिक विद्यालयमा प्रारम्भिक बालकक्षामा अध्यापन गर्ने बालबिकास शिक्षक, बालबिकास सहजकर्ता वा शिशु स्याहार सहजकर्ता लाई समेत सम्झनु पर्दछ।

न) "परिचालक" भन्नाले गेरुवा गाउँपालिका अन्तर्गत सञ्चालित सामुदायिक सिकाइ केन्द्रमा कार्यरत परिचालक लाई सम्झनु पर्दछ।

परिच्छेद -२
छनोट समिति सम्बन्धी ब्यवस्था

३. शिक्षक तथा कर्मचारी छनोट समिति

(१) सामुदायिक विद्यालयमा प्रअ वा करारमा शिक्षक र कर्मचारी नियुक्तिका लागि सिफारिस गर्न, नेपाल सरकारको स्वीकृत दरबन्दी, राहत अनुदान कोटा, अस्थायी /करार, साविक उच्च माध्यमिक, शिक्षण सहयोग अनुदान, प्राविधिक धारका प्रशिक्षक, सहायक प्रशिक्षक, बालबिकास शिक्षक र विद्यालय कर्मचारी करार सेवामा पदपुर्तिका लागि शिक्षा नियमावली २०५९(संशोधन सहित) को नियम (९६) मा ब्यवस्था भएबमोजिमको ५ सदस्यीय शिक्षक तथा कर्मचारी छनोट समिति रहनेछ।

(२) सामुदायिक सिकाइ केन्द्रमा परिचालक र समुदायमा आधारित प्रारम्भिक बालबिकास केन्द्रको बालबिकास शिक्षक करारमा छनोटको लागि सिफारिस गर्न देहायबमोजिमको ५ सदस्यीय समिति रहनेछ। केन्द्र ब्यवस्थापन समितिले छनोट भएको उम्मेदवार लाइ करार सम्झौता गराइ प्रचलित नियमानुसार नियुक्ति दिनुपर्नेछ।

क) केन्द्र ब्यवस्थापन समितिको अध्यक्ष	संयोजक
ख) शिक्षा प्रमुख वा शिक्षा शाखामा कार्यरत अधिकृत स्तरको कर्मचारी १ जना	सदस्य
ग) समितिले सुचिकृत बिषय बिशेषज्ञहरुमध्येबाट छनोट गरेका कम्तिमा २ जना बिषय विज्ञ	सदस्य
घ) मातृ विद्यालयको प्रअ वा केन्द्र सञ्चालित विद्यालयको प्रअ	सदस्य सचिव

(३) उपनियम (२) बमेजिमको समितिमा सामुदायिक सिकाइ केन्द्र परिचालक र बालबिकास शिक्षक पदपुर्तिका लागि छनोट समितिमा बिषय विज्ञको रुपमा प्राथमिक वा आधारभुत तहमा कार्यरत कम्तिमा स्नातक तह उतिर्ण भइ विज्ञको रुपमा सुचिकृत स्थायी शिक्षक लाइ छनोट गर्न सकिनेछ।

(४) उपनियम (१) बमोजिमको समितिमा विद्यालय सहायक कर्मचारी(लेखापाल) पदपुर्तिको लागि बिषय विज्ञको रुपमा नेपाल प्रशासन सेवा, लेखा समुहको अधिकृतस्तरको स्थायी कर्मचारी, वा कम्तिमा सहायकस्तर पाचौं तहको स्थायी कर्मचारी वा माध्यमिक तह लेखा बिषयको स्थायी शिक्षक, वा सो सरहको कर्मचारी लाइ छनोट गर्न सकिनेछ। ।

(५) उपनियम (१) बमोजिम विद्यालय सहयोगी (कार्यालय सहयोगी) पदपुर्तिको छनोट समितिमा बिषय विज्ञको रुपमा नेपाल प्रशासन सेवा, सामान्य प्रशासन समुहको सहायकस्तर पाचौं तहको स्थायी कर्मचारी, वा सहायकस्तर चौथो तहको स्थायी कर्मचारी वा आधारभुत तहको स्थायी शिक्षक वा सो सरहको कर्मचारी लाइ छनोट गर्न सकिनेछ।

(६) उपनियम (१) बमोजिम माध्यमिक तह कक्षा ११-१२ को करार शिक्षक र प्रशिक्षक पदपुर्तिको छनोट समितिमा बिषय विज्ञको रुपमा मान्यता प्राप्त विश्वविद्यालय वा सम्बन्धन प्राप्त सामुदायिक क्याम्पसमा कार्यरत प्रध्यापक/उपप्रध्यापक/सहायक प्रध्यापक/प्रशिक्षक वा विज्ञापन गरिएको सम्बन्धित तह, बिषय र सेवा क्षेत्र भन्दा एक तह माथिल्लो स्तरको योग्यता भएको कुनै सार्वजनिक निकायमा कार्यरत कम्तिमा ५ बर्षको अनुभवी, स्थायी कर्मचारी वा शिक्षक/प्रशिक्षक लाइ छनोट गरिनेछ। सो अनुसार बिषय विज्ञ उपलब्ध हुन नसकेमा मात्र सामुदायिक

विद्यालयको साबिक उच्च माध्यमिक तहमा दरबन्दी वा अनुदान कोटामा कम्तिमा ५ बर्षको अस्थायी/करार सेवा गरेको शिक्षक/प्रशिक्षक वा सो सरहको कर्मचारी लाइ छनोट गर्न सकिनेछ।

(७) गाउँपालिका अनुदान शिक्षक र कर्मचारीको हकमा भने कार्यालयले सामुदायिक विद्यालयमा करारमा शिक्षक, बालविकास शिक्षक र विद्यालय कर्मचारी नियुक्ति एवम छनोटका लागि सिफारिस गर्न गाउँपालिकामा देहायबमोजिमको एक शिक्षक तथा कर्मचारी छनोट समिति रहनेछ ।

क) प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत — संयोजक

ख) शिक्षा प्रशासन, शिक्षण वा परीक्षा क्षेत्रमा कम्तिमा १० बर्षको अनुभव प्राप्त ब्यक्ति, विज्ञ कर्मचारी वा अवकाशप्राप्त शिक्षक मध्येबाट गाउँपालिका अध्यक्षले तोकेको ब्यक्ति १ जना — सदस्य

ग) समितिले सम्बन्धित तह, क्षेत्र र बिषयको सुचिकृत बिषय बिशेषज्ञहरुमध्येबाट छनोट गरेका कम्तिमा २ जना बिषयविज्ञ — सदस्य

घ) प्रशासन शाखा प्रमुख वा प्रशासन शाखामा कार्यरत अधिकृतस्तरको कर्मचारी — सदस्य

ङ) शिक्षा शाखा प्रमुख वा शिक्षा शाखामा कार्यरत कर्मचारी — सदस्य सचिव

पुनश्च:आधारभुत तहको शिक्षक छनोटको लागि सम्बन्धित बिषयमा स्नातक तह उतिर्ण र माध्यमिक तहको शिक्षक छनोटका लागि स्नातकोत्तर तह उतिर्ण गरेका सुचिकृत बिषयबिज्ञबाट समितिले २ जना बिशेषज्ञ छनोट गर्नेछ ।

(८) उपनियम (७) बमोजिमको समितिमा सामाजिक बिकास समितिको संयोजक वा सो समितिको सदस्य वा आवश्यकता अनुसार अन्य पदाधिकारीहरूलाइ समेत आमन्त्रण गर्न सकिनेछ ।

(९) उपनियम (७) बमोजिम मनोनित सदस्यको पदावधि २ बर्ष हुनेछ ।

(१०)शिक्षक तथा कर्मचारी छनोट समितिको सचिवालय गाउँपालिकामा हुनेछ ।

(११)समितिले तोकेको स्थानमा परीक्षा केन्द्र राखिनेछ ।

(१२)समितिको बैठक सम्बन्धी अन्य कार्यबिधि सो समितिले आफै निर्धारण गरेबमोजिम हुनेछ ।

(१३) समितिले शिक्षक छनोट सम्बन्धमा आयोगबाट निर्धारण गरिएको मापदण्ड एवम जारी गरेको कार्यबिधिको पालना गर्नुपर्नेछ ।

४. समितिको काम कर्तब्य र अधिकार : छनोट समितिको काम कर्तब्य र अधिकार देहायबमोजिम हुनेछ ।

१. परीक्षा सञ्चालन हुनु पुर्व सरोकारवालाहरू सबै सँग आवश्यक सरसल्लाह, परामर्श एवम समन्वय गर्नु ।

२. परीक्षा सञ्चालन सम्बन्धमा मापदण्ड निर्धारण गर्ने ।

३. परीक्षा केन्द्र, केन्द्राध्यक्ष र निरीक्षक समेत तोक्ने ।

४. परीक्षाको लागि सूचना प्रकाशन, आवेदन फारम सकलन र त्यस्को अभिलेख राख्ने ब्यवस्था मिलाउने ।

५. परीक्षा सञ्चालनका लागि आवश्यक पर्ने कर्मचारी एवम जनशक्ति खटाउने र परीक्षा सम्बन्धी काममा संग्लन कर्मचारीहरूको पारिश्रमिक ब्यवस्थापनका लागि गाउँपालिकालाइ अनुरोध गर्ने ।

६. परीक्षा सञ्चालनार्थ आवश्यक पर्ने बजेट बिनियोजन र ब्यवस्थापन गर्नका लागि गाउँ कार्यपालिकालाइ सिफारिस गर्ने ।

७. निष्पक्ष, मर्यादित र ब्यवस्थित ढङ्गले परीक्षा सञ्चालन गर्ने, प्रश्नपत्र निर्माण र उत्तरपुस्तिका परीक्षण,सम्परीक्षण लगायतका कार्यहरू बिषय बिशेषज्ञ बाट सम्पादन गर्ने गराउने ।

८. परीक्षाको नतिजा प्रकाशित गर्ने र सफल उम्मेदवारलाइ नियुक्तिका लागि गाउँपालिकालाइ सिफारिस गर्ने ।

५. पाठ्यक्रम सम्बन्धी ब्यवस्था :

(१) सामुदायिक विद्यालयमा करार सेवामा शिक्षक पदपुर्तिका लागि सञ्चालन गरिने परीक्षाको पाठ्यक्रम र परीक्षा प्रणाली आयोगले निर्धारण गरेबमोजिम तथा शिक्षक सेवा आयोग नियमावली, २०५७(संशोधन सहित) अनुसार परिमार्जित पाठ्यक्रम बमोजिम हुनेछ।

(२) उपनियम (१) मा जुनसुकै कुरा उल्लेख गरिएता पनि बालबिकास शिक्षक र बिद्यालय कर्मचारीको प्राठ्यक्रमको हकमा भने प्रचलित कानुनको अधिनमा रहि सम्बन्धित तह,बिषय र क्षेत्रको सेवा शर्त सम्बन्धी ब्यवस्था तोकेर विद्यालय ब्यवस्थापन समितिबाट कार्यविधिमा उल्लेख गरेबमोजिम हुनेछ । त्यसरी ब्यवस्थापन समितिले स्वीकृत गरेको कार्यविधि गाउँपालिका कार्यालयबाट अनुमोदन भएपश्चात मात्र लागु हुनेछ ।

(३) उपनियम (२) बमोजिम कुनै बिद्यालयले कार्यविधि जारी नगरेको खण्डमा यस कार्यविधिको अनुसूचीमा उल्लेखित बालबिकास शिक्षक र विद्यालय कर्मचारीको लागि निर्धारण गरिएको पाठ्यक्रम लागु गर्न सक्नेछ।

(४) गाउँपालिकाले यस कार्यविधिको अनुसूचीमा उल्लेखित पाठ्यक्रम गाउँपालिका अनुदान शिक्षक, बालबिकास शिक्षक,सामुदायिक सिकाइ केन्द्र परिचालक र विद्यालय कर्मचारी पदपुर्तिका लागि सञ्चालन गरिने परीक्षामा प्रयोग गर्नेछ ।

परिच्छेद -३
बिषय बिशेषज्ञ सम्बन्धी ब्यवस्था

६. बिशेषज्ञ सुचिकरण प्रकिया :(१) यस कार्यबिधी बमोजिम करार शिक्षक तथा कर्मचारी छनोट समितिमा रहने बिषय बिशेषज्ञ सुचिकृत गर्नका लागि गाउँपालिकाले १५ दिने सूचना प्रकाशित गर्नेछ ।

(२) उपनियम (१) बमोजिम गाउँपालिकाबाट सुचना प्रकाशित गर्दा निवेदन साथ संग्लन गर्नुपर्ने कागजातहरू, तहगत तथा बिषयगत प्रश्नपत्रको नमुना सेटहरू र निवेदन दस्तुर समेत तोकिनेछ ।

(३) गाउँपालिकाले उपनियम (१) र (२) बमोजिम आवेदन दिएका स्थायी शिक्षकहरूको निवेदन साथ संग्लन कागजातहरू रुजु एवम अध्ययन गरी शिक्षा समितिको निर्णय अनुसार प्रत्येक तहका लागि छुट्टा छुट्टै बिशेषज्ञको सूची प्रकाशित गर्नेछ ।

(४) उपनियम (३) बमोजिम गाउँपालिकाले सुची प्रकाशन गर्दा आधारभुत तह (कक्षा ६-८) र माध्यमिक तह (कक्षा ९-१०) र माध्यमिक तह (कक्षा ११-१२) का लागि बिषय समेत खुलाइ प्रकाशन गर्नुपर्नेछ ।

(५) गाउँपालिकाले बिषय बिशेषज्ञको सुची सामान्यतया प्रत्येक २ बर्ष भित्र अद्यावधिक गर्नेछ ।

७. बिशेषज्ञको योग्यता : (१) विशेषज्ञको लागि सम्बन्धित तहमा स्थायी नियुक्ति भइ कम्तिमा ५ बर्षको शिक्षण अनुभव भएको हुनुपर्ने तर महिला शिक्षकको हकमा भने ४ बर्षको शिक्षण अनुभव भए पुग्नेछ ।

(२) यस कार्यविधि बमोजिम बिषय बिशेषज्ञ हुन देहायबमोजिमको योग्यता हुनुपर्नेछ ।

क) आधारभुत तह(कक्षा १-५) : मान्यता प्राप्त शिक्षण संस्थाबाट स्नातक तह वा सो सरह उतिर्ण भई शिक्षा बिषयमा कम्तिमा १० महिने तालिमप्राप्त गरेको

ख) आधारभुत तह(कक्षा ६-८) : मान्यता प्राप्त शिक्षण संस्थाबाट स्नातक तह वा सो सरह उतिर्ण भई शिक्षा बिषयमा कम्तिमा १० महिने तालिमप्राप्त गरेको

ग) माध्यमिक तह (कक्षा ९-१०) : मान्यता प्राप्त शिक्षण संस्थाबाट स्नातकोत्तर तह वा सो सरह उतिर्ण उतिर्ण भई शिक्षा बिषयमा कम्तिमा १० महिने तालिमप्राप्त गरेको

घ) माध्यमिक तह (कक्षा ११-१२) : मान्यता प्राप्त शिक्षण संस्थाबाट एम.फिल. वा सो सरह उतिर्ण भई विश्वविद्यालयको आङगिक वा सम्बन्धन प्राप्त सामुदायिक क्याम्पसमा कार्यरत प्रध्यापक,उप-प्रध्यापक, सहायक प्रध्यापक वा सो सरहको कर्मचारी । यदि सो अनुसारको विज्ञ उपलब्ध हुन नसकेमा मात्र स्नातकोत्तर तह उतिर्ण भइ सम्बन्धन प्राप्त सामुदायिक क्याम्पसमा कम्तिमा ५ बर्ष शिक्षण अनुभव गरेको प्रध्यापक, उपप्रध्यापक, सहायक प्रध्यापक, प्रशिक्षक वा सो सरहको विज्ञ भए हुनेछ ।

८.बिशेषज्ञ छनोट सम्बन्धी ब्यवस्था :बिशेषज्ञ छनोट सम्बन्धी मापदण्ड देहायबमोजिम हुनेछ ।

(१) गाउँपालिकाले बिषय बिशेषज्ञको सुची प्रकाशन नगर्दासम्मको लागि शिक्षा बिकास तथा समन्वय इकाइ बर्दिया जिल्लामा सुचिकृत बिषय बिशेषज्ञहरूको सुचीका आधारमा विशेषज्ञ छनोट गरिनेछ ।

(२) विज्ञापन बमोजिम कुनै तह/बिषयमा आवश्यक संख्यामा (कम्तिमा २ जना) बिशेषज्ञ सुचीकृत नभएमा वा सुचिकृत बिशेषज्ञहरू मध्येबाट परीक्षा सञ्चालनका दिन २ जना बिषयविज्ञ उपलब्ध हुन नसकेमा बर्दिया जिल्ला भित्रका अन्य स्थानीय तहमा सुचिकृत भएका बिशेषज्ञ वा छिमेकी पालिकामा सुचिकृत भएका बिशेषज्ञ बाट समेत बिशेषज्ञ छनोट गर्न सकिनेछ ।

(३) उपनियम (१) र (२) बमोजिमका बिषय बिशेषज्ञहरूमध्येबाट छनोट समितिले निर्णय गरी सामान्यतया परीक्षा सञ्चालन हुने दिन गोलाप्रथा द्वारा बिशेषज्ञ छनोट गरिनेछ ।

(४) गाउँपालिकाको शिक्षा शाखाले आवश्यक परेमा शिक्षा बिकास तथा समन्वय इकाइ बर्दिया र बर्दिया जिल्ला भित्रका अन्य स्थानीय तहमा सुचिकृत र छिमेकी पालिकामा समेत सुचिकृत भएका बिशेषज्ञहरूको सुची माग गरी अभिलेख राख्नेछ ।

(५) जुन बिद्यालय वा शिक्षण संस्थाका लागि विज्ञापन गरिएको हो सोहि विद्यालयमा कार्यरत शिक्षक तथा कर्मचारी विषय विज्ञको रुपमा छनोट गरिने छैन।

(६) माध्यमिक तह (कक्षा ११-१२) को करार शिक्षक र विद्यालय कर्मचारी पदपुर्तिका लागि सञ्चालन गरिने परीक्षाको हकमा सुचिकृत विशेषज्ञ उपलब्ध नभएता पनि कुनै बाधा पर्ने छैन ।

परिच्छेद -४
छनोट एवम पदपुर्ति प्रकिया

९. विज्ञापन अनुमति

(१) सामुदायिक विद्यालयले नेपाल सरकारको संघीय अनुदान तर्फ स्वीकृत दरबन्दी, राहत अनुदान कोटा, अस्थायी /करार, साविक उच्च माध्यमिक, शिक्षण सहयोग अनुदान, प्राविधिक धारका प्रशिक्षक, सहायक प्रशिक्षक, बालबिकास शिक्षक र विद्यालय कर्मचारीको रिक्त पदपुर्तिका लागि विद्यालयले रिक्त भएको कम्तिमा १५ दिन भित्र बिव्यसको निर्णय गरी गाउँपालिका कार्यालयमा विज्ञापन अनुमतिका लागि माग गर्नुपर्नेछ ।

(२) गाउँपालिका कार्यालयले रिक्त दरबन्दिको बिबरण एकिन गरी पदपुर्तिका लागि विज्ञापन अनुमति प्रदान गरिदिन हुन सम्बन्धित शिक्षा विकास तथा समन्वय इकाईमा सिफारिस गर्नेछ।

(३) सम्बन्धित विद्यालयले शिक्षा विकास तथा समन्वय इकाइबाट विज्ञापन अनुमति लिइ रिक्त शिक्षक तथा कर्मचारी पदपुर्तिका लागि विज्ञापन प्रकिया अगाडी बढाउनुपर्नेछ।

(४) उपनियम (३) बमोजिम बालबिकास शिक्षक/सहजकर्ताको हकमा भने गाउँपालिका कार्यालयले नै विज्ञापन अनुमति प्रदान गर्न सक्नेछ।

(५) गाउँपालिका अनुदान शिक्षक र कर्मचारी पदपुर्तिका लागि भने गाउँपालिका कार्यालयले रिक्त दरबन्दी विवरण एकिन गरी शिक्षक र कर्मचारी पदपुर्तिका लागि विज्ञापन प्रकिया अगाडी बढाउनेछ।

१०. विज्ञापन

(१) सामुदायिक विद्यालयले रिक्त शिक्षक तथा कर्मचारी दरबन्दी बिबरण पदपुर्तिका लागि बिव्यसको निर्णय सहित रिक्त भएको पद, तह, श्रेणी र बिषय समेत खुलाइ गाउँपालिका कार्यालयमा कम्तिमा १५ दिन भित्र लेखि पठाउनुपर्नेछ।

(२) उपनियम (१) बमोजिम विद्यालयमा रिक्त भएका शिक्षक र कर्मचारी पदको बिवरण एकीन गरी कार्यालयले शिक्षक तथा कर्मचारी पदपुर्तिका लागि प्रचलित कानुन बमोजिम पहिलो पटक १५ दिने विज्ञापनको सुचना प्रकाशित गर्नुपर्नेछ । तर गाउँपालिका कार्यालयले बार्षिक वा अर्धवार्षिक रुपमा रिक्त हुन सक्ने शिक्षक एवम कर्मचारी पदको बिवरण अनुमान गरी एकै पटक विज्ञापन गर्न कुनै बाधा पर्ने छैन ।

(३) उपनियम (२) बमोजिम विज्ञापनको सुचना प्रकाशन गर्दा शैक्षिक योग्यता, सेवा शर्त लगायत सुविधा समेत उल्लेख गर्नुपर्नेछ।

(४) उपनियम (२) र (३) बमोजिम पहिलो पटक १५ दिने विज्ञापन र दोस्रो पटक पुनः१५ दिने विज्ञापन प्रकाशित गर्दा तोकिएको म्याद सम्म कुनैपनि योग्य उम्मेदवारको दरखास्त नपरेमा तेस्रो पटकमा ७ दिने विज्ञापन गरिनेछ ।

(५) उपनियम (४) बमोजिम तेस्रो पटकको ७ दिने विज्ञापनमा अंग्रेजी, गणित, विज्ञान, लेखा, कम्प्युटर, इन्जिनियरिङ, बालिविज्ञान लगायतका बिषयमा कुनैपनि उम्मेदवारको दरखास्त नपरेमा वा पदपुर्ति हुन नसकेमा विद्यालयमा श्रृजना हुनसक्ने पठनपाठनको समस्यालाइ मध्यनजर राख्दै चौथो पटक विज्ञापनमा शिक्षा बिषयमा कम्तिमा १० महिने तालिम नलिएको वा शिक्षा शास्त्र संकायमा अध्ययन नगरेको भएता पनि उम्मेदवार हुन पाउने गरी ७ दिने सूचना प्रकाशन गरिनेछ।

(६) उपनियम (५) बमोजिम चौथो पटक विज्ञापनमा अंग्रेजी, गणित, विज्ञान, लेखा, कम्प्युटर, इन्जिनियरिङ, बालिविज्ञान लगायतका बिषयमा तोकिएको म्याद सम्म कुनैपनि उम्मेदवारको दरखास्त नपरेमा वा अध्यापन अनुमति पत्रका उम्मेदवारको आवेदन प्राप्त नभएमा विद्यालयमा श्रृजना हुनसक्ने पठनपाठनको समस्यालाइ मध्यनजर राख्दै पाचौं पटक पुनः ७ दिने र त्यसपछिको विज्ञापनमा समेत ७ दिने सूचना प्रकाशन गरी तालिम नलिएको र अध्यापन अनुमति पत्र (license) दुवै नभएका उम्मेदवारलाइ पनि आवेदनको अवसर प्रदान गरिनेछ।

(७) विद्यालयले समेत रिक्त शिक्षक र कर्मचारी पदपुर्तिका लागि पहिलो पटक र दोस्रो पटक १५/१५ दिने विज्ञापन आह्वान गर्नुपर्नेछ । त्यस पश्चात तेस्रो पटकको लागि ७ दिने विज्ञापन आह्वान गर्नुपर्नेछ । तेस्रो पटकको विज्ञापनमा समेत कुनै पनि योग्य उम्मेदवारको दरखास्त नपरेमा वा रिक्त पद पुर्ति हुन नसकेमा चौथो पटकको विज्ञापनमा तालिम नलिएको व्यक्तिले उम्मेदवार हुन पाउने गरी ७ दिने विज्ञापन आह्वान गर्नुपर्नेछ । चौथो पटकको विज्ञापनमा समेत योग्य उम्मेदवारको दरखास्त नपरेमा वा रिक्त पद पुर्ति हुन नसकेमा पाचौं पटक पुनः ७ दिने र त्यस पछिको विज्ञापनमा समेत ७ दिने सूचना प्रकाशन गरी सम्बन्धित बिषयमा तालिम नलिएको र अध्यापन अनुमति पत्र दुवै नभएको उम्मेदवारलाइ समेत आवदेन दिन पाउने गरी विज्ञापन गर्न कुनै बाधा पर्ने छैन।

(८) हरेक पटकको विज्ञापनको सूचना स्थानीय वा राष्ट्रिय स्तरको दैनिक पत्रपत्रिकामा प्रकाशन गरी गाउँपालिकाको वेवसाइट राख्ने राख्न लगाउने, सम्बन्धित विद्यालय, वडा कार्यालय, गाउँपालिका कार्यालय र अन्य सार्वजनिक निकायको सूचना पाटीमा समेत अनिवार्य रुपमा सुचना टाँस गरी मुचुल्का बनाइ राख्नुपर्नेछ।

११.उम्मेदवारको योग्यता :

(१) शिक्षक पदको लागि उम्मेदवार हुन शिक्षक सेवा आयोग नियमावली, २०५७(सशोधन सहित) को नियम (९) र अयोग्यता सम्बन्धी व्यवस्था नियम (१०) मा उल्लेख भएबमोजिम हुनेछ ।

(२) बालबिकास शिक्षक पदको लागि उम्मेदवार हुन प्रारम्भिक बालबिकास केन्द्रको राष्ट्रिय न्यूनतम मापदण्ड मार्गदशक पुस्तिका, २०६७ (संशोधन सहित) मा उल्लेखित व्यवस्था अनुसार देहायबमोजिमको योग्यता पुगेको हुनुपर्नेछ।

क) नेपाली नागरिक

ख) मान्यताप्राप्त शिक्षण संस्थाबाट शिक्षाशास्त्र संकायमा कम्तिमा कक्षा १२ वा सो सरह उतिर्ण गरेको

ग) शिक्षक अध्यापन अनुमति पत्र प्राप्त गरेको

घ) १८ बर्ष उमेर पुरा भइ ४० बर्ष ननाघेको (२० बर्ष उमेर पुरा भइ ३५ बर्ष ननाघेको सम्भव भएसम्म विवाहित र स्थानीय महिलालाइ विशेष प्राथमिकता दिइने)

ङ) कम्तिमा ९० घण्टाको आधारभुत ब्यवहारिक तालिम प्राप्त गरेको ।

(३) विद्यालयको लेखापाल वा विद्यालय सहायक कर्मचारी पदको लागि उम्मेदवार हुन देहायबमोजिमको योग्यता पुगेको हुनुपर्नेछ।

क) नेपाली नागरिक

ख) मान्यता प्राप्त शिक्षण संस्थाबाट ब्यवस्थापन, वाणिज्यशास्त्र संकाय वा लेखा मुल बिषय लिइ कक्षा १२ उतिर्ण वा सो सरह उतिर्ण गरेको.

ग) १८ बर्ष उमेर पुरा भइ ३५ बर्ष ननाघेको (महिला तथा अपाङ्गता भएको ब्यक्तिको हकमा ४० बर्ष ननाघेको)

घ) माथिल्लो योग्यता भएको र अनुभवी ब्यक्तिलाइ विशेष प्राथमिकता दिइनेछ।

(४) विद्यालय सहयोगी वा विद्यालयको कार्यालय सहयोगी पदको लागि उम्मेदवार हुनका लागि देहायबमोजिमको योग्यता पुगेको हुनुपर्नेछ।

क) नेपाली नागरिक
ख) कम्तिमा एस इ ई परीक्षा वा सो सरह उतिर्ण गरेको
ग) १८ बर्ष उमेर पुरा भइ ३५ बर्ष ननाघेको (महिला तथा अपाङ्गता भएको ब्यक्तिको हकमा ४० बर्ष ननाघेको)
घ) माथिल्लो योग्यता भएको उम्मेदवार र गाउँपालिकाको स्थायी बासिन्दालाइ विशेष प्राथमिकता दिइनेछ।

(५) सामुदायिक सिकाइ केन्द्रका परिचालकको लागि उम्मेदवार हुनका लागि देहायबमोजिमको योग्यता पुगेको हुनुपर्नेछ।

क) नेपाली नागरिक
ख) मान्यताप्राप्त शिक्षण संस्थाबाट शिक्षाशास्त्र संकायमा कक्षा १२ (I.ed) वा सो सरह उतिर्ण
ग) १८ बर्ष उमेर पुरा भइ ३५ बर्ष ननाघेको (महिला तथा अपाङ्गता भएको ब्यक्तिको हकमा ४० बर्ष ननाघेको)

(६) विद्यालय प्रशासन, विद्यालय नर्स, लाइबेरियन, कम्प्युटर अपरेटर, प्रयोगशाला सहयोगी र बिभिन्न प्रशिक्षक जस्ता पदको लागि सेवा सँग सम्बन्धि योग्यता तथा तालिम प्राप्त गरेको हुनुपर्दछ।

(७) शिक्षक, विद्यालय कर्मचारी, विद्यालय नर्स, लाइबेरियन, कम्प्युटर अपरेटर, प्रयोगशाला सहयोगी र बिभिन्न प्रशिक्षक जस्ता पदहरुमा उम्मेदवार हुनका लागि देहायका ब्यक्तिहरु योग्य हुने छैनन।

क) गैर नेपाली नागरिक
ख) १८ बर्ष उमेर नपुगेको
ग) ४० बर्ष उमेर पुरा भएको (पुरुष कर्मचारीको हकमा ३५ बर्ष उमेर)
घ) मगज बिग्रेको
ङ) नैतिक पतन देखिने फौजदारी अभियोगमा अदालतबाट कसुरदार ठहरिएको
च) सम्बन्धित तह र पदका लागि निर्धारण गरिएको शैक्षिक योग्यता नपुगेको र तालिम नलिएको
छ) अध्यापन अनुमति पत्र नलिएको ।(शिक्षक पदको लागि मात्र)

१२. दरखास्त फारम र दरखास्त शुल्क : (१) यस कार्यविधि बमोजिम उम्मेदवार हुन चाहने ब्यक्तिले अनुसूची-१ मा उल्लेखित दरखास्त फारम भर्नुपर्नेछ।

(२) शिक्षक तथा कर्मचारीको पदपुर्तिका लागि विज्ञापन गर्दा प्रत्येक विज्ञापनमा देहायबमोजिमको दरखास्त शुल्क लिनेगरी आवेदन माग गरिनेछ।

- माध्यमिक तह शिक्षक वा सो सरह पदका लागि रु १,०००।
- आधारभुत तह शिक्षक वा सो सरह पदका लागि रु ७,००।
- प्राथमिक तह शिक्षक वा सो सरह पदका लागि रु ५,००।
- लेखापाल, विद्यालय नर्स वा सो सरह कर्मचारी पदका लागि रु ७,००।
- बालबिकास शिक्षक,विद्यालय सहयोगी पद वा सो सरहका लागि रु ५,००।
- सामुदायि सिकाइ केन्द्र परिचालक पदका लागि रू ५,००।

१३.परीक्षा केन्द्र सम्बन्धी ब्यवस्था

(१) शिक्षक तथा कर्मचारी पदपुर्तिको लागि सञ्चालन हुने जनशक्ति छनोटको परीक्षा केन्द्र गाउँपालिकाको कार्यालयमा वा गाउँपालिकाले तथा परीक्षा समितिले तोकेबमोजिमको स्थानमा हुनेछ।
(२) परीक्षा केन्द्रको केन्द्राध्यक्ष, निरीक्षक र कर्मचारी परीक्षा समितिले तोकेबमोजिम हुनेछ।
(३) परीक्षा हलभित्र केन्द्राध्यक्ष, निरीक्षक,परीक्षामा खटिएका कर्मचारी र परीक्षा समितिका सदस्यहरु बाहेक अन्य ब्यक्ति अनुमति बिना प्रवेश गर्न पाउने छैनन ।
(४) दुई वा दुइ भन्दा बढी विज्ञापन गरेको विद्यालयहरुको तह र बिषय मिल्न गएमा त्यस्तो विज्ञापनहरुको र विद्यालयहरुको परीक्षा एकै दिन पनि सञ्चालन गर्न सकिनेछ।

१४.परीक्षा प्रणाली सम्बन्धी ब्यवस्था

(१) करारमा शिक्षक र कर्मचारी लिखित, प्रयोगात्मक (आवश्यकता अनुसार) परीक्षा र अन्तर्वाताको माध्यमद्वारा छनोट गरिनेछ ।
(२) करार शिक्षक छनोटको लागि शिक्षक सेवा आयोगले निर्धारण गरको परीक्षाको पाठ्यक्रम प्रयोग गरी लिखित, प्रयोगात्मक (आवश्यकता अनुसार) र अन्तर्वाता परीक्षा सञ्चालन गरिनेछ।
(३) बालबिकास शिक्षक करारमा छनोटको लागि यस कार्यविधिको **अनुसूची -५** मा उल्लेखित अनुसारको पाठ्यक्रम प्रयोग गरी लिखित परीक्षा, प्रयोगात्मक (आवश्यकता अनुसार) र अन्तर्वाता सञ्चालन गरिनेछ।
(४) विद्यालय सहायक कर्मचारी (लेखापाल) करारमा छनोटको लागि यस कार्यविधिको **अनुसूची-६** मा उल्लेखित अनुसारको पाठ्यक्रम प्रयोग गरी लिखित परीक्षा, प्रयोगात्मक(कम्प्यूटर सीप परीक्षण) र अन्तर्वाता सञ्चालन गरिनेछ।
(५) सामुदायिक परिचालक करारमा छनोटको लागि यस कार्यविधिको **अनुसूची** -७ मा उल्लेखित अनुसारको पाठ्यक्रम प्रयोग गरी लिखित परीक्षा र अन्तर्वाता सञ्चालन गरिनेछ।
(६) विद्यालय सहयोगी कर्मचारी (कार्यालय सहयोगी) करारमा छनोटको लागि यस कार्यविधिको **अनुसूची -८** मा उल्लेखित अनुसारको पाठ्यक्रम प्रयोग गरी लिखित परीक्षा र अन्तर्वाता सञ्चालन गरिनेछ।

१५.प्रश्नपत्र निर्माण

(१) शिक्षक तथा कर्मचारी छनोट परीक्षालाइ मर्यादित र ब्यवस्थित गर्नका लागि परीक्षा समितिबाट तोकिएका बिषयबिज्ञहरुले प्रश्नपत्र र उत्तर कुञ्जिका निर्माण गर्नेछन। प्रश्नपत्रको वैद्यता, गोपनियता र विश्वसनियता प्रति सम्बन्धित बिषयविज्ञ नै पुर्ण रुपमा जिम्मेवार, उत्तरदायी र जवाफदेहि हुनेछ।
(२) बिषयविज्ञले तोकिएको पाठ्यक्रम र विशिष्टिकरण तालिका बमोजिम परीक्षा समितिका संयोजक वा निजले तोकेको अधिकृतस्तरको कर्मचारी वा शिक्षा प्रमुखको रोहवरमा शाखाबाटै उपलब्ध सामाग्री प्रयोग गरी प्रश्नपत्र तयार गर्नुपर्नेछ।
(३) बिषयविज्ञहरु उपलब्ध भएसम्म प्रश्नपत्र निर्माणकर्ता, मोडरेटर(Moderator) र उत्तरपुस्तिका परीक्षण कर्ता फरक फरक ब्यक्ति हुनुपर्नेछ ।
(४) बिषयविज्ञले बनाएको विषयगत तथा वस्तुगत परीक्षाको प्रश्नपत्र र उत्तरकुञ्जिकामा हेरफेर गरी, परीक्षाको वस्तुनिष्ठता,वैद्यता र विश्वसनीयता कायम गर्न गराउन परीक्षा समितिले आवश्यकता अनुसार मोडरेसन गरी छुट्टाछुट्टै प्रश्नपत्र सेट र उत्तरकुञ्जिका तयार गर्न सक्नेछ।
(५) प्रश्नपत्र निर्माण गर्नुपुर्व बिषयविज्ञहरु तथा परीक्षामा संलग्न ब्यक्तिहरुको साथमा रहेको मोबाइल वा अन्य डिजिटल सामाग्रीहरु बन्द गरी शिक्षा प्रमुखले तोकेको ठाउँमा राखुपर्नेछ ।बिषयविज्ञहरु परीक्षा कार्यक्रम सम्पन्न नहुँदा सम्म शिक्षा प्रमुखको अनुमति बिना अन्य कुनै कसैसँग भेटघाट गर्न र फोनमा कुराकानी गर्न पाउने छैनन।
(६) शिक्षा प्रमुख वा तोकिएका कर्मचारीहरुले परीक्षामा प्रकियागत रुपमा मात्र सहजीकरण गर्ने छन।

१६. उत्तरपुस्तिका परीक्षण र सम्परीक्षण

(१) परीक्षार्थीहरुको रोल नम्बर कायम गर्ने, उत्तरपुस्तिका कोडिङ गर्ने तथा सो सम्बन्धी गोपनियता कायम गर्ने जिम्मेवारी परीक्षा समिति वा समितिले तोकेको कर्मचारीको हुनेछ।

(२) बिषयविज्ञले बस्तुगत परीक्षाको उत्तरपुस्तिका लाइ उत्तर कुञ्जिका (Answer Key) र बिषयगत परीक्षाको उत्तरपुस्तिका लाइ Marking Scheme बनाएर सोका आधारमा परीक्षण गर्नुपर्नेछ।

(३) बिषयगत र बस्तुगत दुवै प्रकारको परीक्षाको उत्तरपुस्तिका एक जना बिषय विज्ञले परीक्षण र अर्को बिषयविज्ञले सम्परीक्षण गर्नुपर्नेछ ।

(४) पहिलो चरणको लिखित परीक्षाको प्राप्ताङ्को बारेमा जानकारी कोडिङ गर्ने सदस्य बाहेक अरुले थाहा नपाउने गरी गोपनियता कायम गर्ने दायित्व परीक्षा समितिको हुनेछ।

(५) अन्तर्वाताको मुल्याङकन पछि मात्रै समितिका सबै सदस्यले प्राप्ताङ्क हेर्न पाउने गरी अन्तिम नतिजा प्रकाशन कार्य गर्नुपर्नेछ।

१७. अन्तर्वार्ता र सिफारिस

(१) लिखित परीक्षा र प्रयोगात्मक परीक्षा समेतबाट बढी अंक प्राप्त गर्ने उम्मेदवारको नामावली आयोगले तोकेबमोजिम रिक्त पदसंख्याको अनुपातमा उतिर्ण उम्मेदवारहरु थप गरी अन्तर्वार्ताको लागि वर्णानुक्रम अनुसार सूचना प्रकाशित गर्नुपर्नेछ। तर अन्तिम क्रमसंख्यामा एक जना भन्दा बढी उम्मेदवारले बराबर अंक प्राप्त गरेमा त्यस्तो सबै जना उम्मेदवारको नामावली प्रकाशन गर्नुपर्नेछ।

(२) अन्तर्वार्ता लिनका लागि परीक्षा समितिका बिषय विज्ञ सहितका सम्पुर्ण ५ सदस्यीय अन्तर्वार्ता समिति रहनेछ । तर परीक्षा समितिको निर्णय अनुसार सो समितिको संयोजक, बिषय विज्ञ १ जना र सदस्य सचिव गरी ३ जना सदस्य रहेको अन्तर्वार्ता समिति गठन गरी अन्तर्वाता कार्यक्रम सञ्चालन गर्नमा समेत कुनै बाधा पर्ने छैन।

(३) शिक्षकको अन्तर्वार्ताको अंक विभाजन र सञ्चालन प्रकिया शिक्षक सेवा आयोगले निर्धारण गरेबमोजिम हुनेछ।

क) अन्तर्वार्ताको लागि छुट्टाइएको कुल २५ अंक देहायबमोजिम दिइनेछ।

ख) शैक्षिक योग्यता वापत ५ अंक हुनेछ। सेवा प्रवेशको लागि तोकिएको न्युनतम शैक्षिक योग्यताको प्रथम श्रेणी भएमा ३ अंक र द्दितिय श्रेणी भएमा २ अंक प्रदान गरिनेछ। सम्बन्धित तह र बिषयको लागि तोकिएको शैक्षिक योग्यता भन्दा माथिल्लो योग्यता भएमा प्रथम श्रेणी वापत २ अंक र द्दितिय श्रेणी भएमा १ अंक प्रदान गरिनेछ।

ग) सेवा अनुभव वापत ५ अंक हुनेछ । आयोगले स्थायी शिक्षकको पदपुर्तिको लागि सामुदायिक विद्यालयको स्वीकृत दरबन्दीमा अस्थायी/करार, राहत शिक्षकको रुपमा सेवा गरेको भए प्रत्येक बर्षको ०.५ अकको दरले बढीमा ५ अंक प्रदान गरिने ब्यवस्था गरेको हुँदा यस कार्यविधि बमोजिम अस्थायी/ करार शिक्षक र कर्मचारी छनोट प्रयोजनका लागि सेवा अनुभव वापतको अंक प्रदान गरिने छैन।

घ) अन्तर्वार्ता वापत १५ अंक हुनेछ। अन्तर्वाताको १५ अंक अन्तर्गत उम्मेदवारको ब्यक्तित्व/आचरण वापत ३ अंक, विषयबस्तुको ज्ञान वापत ७ अंक र प्रस्तुतिकरण वापत ५ अंक विभाजन गरिएको छ। तर अन्तर्वार्ताको अंक दिदा कुनै उम्मेदवारलाइ ७० %(१०.५ अंक) भन्दा बढी र ३५ % (५.२५ अंक) भन्दा कम दिनुपर्ने भएमा स्पष्ट कारण खुलाउनुपर्नेछ।

(४) करार शिक्षक र कर्मचारी पदपुर्तिका लागि अन्तर्वार्ता फारम यस कार्यविधिको **अनुसूचीमा ९** मा उल्लेख गरबमोजिम हुनेछ।

(५) छनोट समितिले लिखित परीक्षा, प्रयोगात्मक परीक्षा (आवश्यकता अनुसार) र अन्तर्वाता समेतको सबै चरणको परीक्षामा प्राप्त अंकको आधारमा सबैभन्दा बढि अंक ल्याउन सफल उम्मेदवारलाइ करार नियुक्तिका लागि सिफारिस सहित योग्यताक्रम अनुसार अन्तिम नतिजा प्रकाशित गर्नुपर्नेछ।

(६) शिक्षक तथा कर्मचारी छनोट गर्दा आयोगले तोकेबमोजिम उपलब्ध भएसम्म माग/रिक्त पद संख्याको १० %ले हुने संख्यामा उम्मेदवारको नामावली वैकल्पिक सुचीमा राखुपर्छ।

(७) सफल उम्मेदवार र वैकल्पिक उम्मेदवारको नामवली सँग सगै आयोगले तोकबमोजिमको संख्यामा करार सूची जस्तै लिखित परीक्षामा मात्र उतिर्ण भएका उम्मेदवारको नामावली राखेर योग्यताक्रमको प्रतिक्षा सुची समेत प्रकाशित गरिनेछ। सम्बन्धित तह र बिषयको अर्को बिज्ञापन प्रकाशित नगर्दा सम्म सोही प्रतिक्षा सूचीको योग्यताक्रम भित्र रहेका उम्मदवारले विद्यालयमा करार नियुक्तिको अवसर पाउनेछन।

(८) परीक्षा सम्पन्न पश्चात परीक्षा सम्बन्धी सम्पुर्ण कागजातहरु शिलबन्दी खाममा लाहछाप लगाइ सुरक्षित राख्ने दायित्व परीक्षा समितिको हुनेछ।

परिच्छेद -५
करार नियुक्ति प्रकिया

१८. करारमा शिक्षक तथा कर्मचारी नियुक्ति सम्बन्धी ब्यवस्था :

(१) सामुदायिक विद्यालयमा रिक्त शिक्षक तथा कर्मचारी करारमा नियुक्ति गर्न शिक्षा नियमावली २०५९ (संशोधन सहित) को नियम ९७ मा उल्लेख गरिएको ब्यवस्था बमोजिम सम्बन्धित बिद्यालयले आवश्यक प्रकृया अवलम्वन गर्नुपर्नेछ।

(२) नेपाल सरकारबाट स्वीकृत दरबन्दीमा स्थायी शिक्षक नियुक्ति हुन नसकी तत्काल करारमा शिक्षक नियुक्ति गर्नुपर्ने भएमा विद्यालय ब्यवस्थापन समितिले शिक्षा विकास तथा समन्वय इकाई मार्फत शिक्षक सेवा आयोगबाट करारमा शिक्षक नियुक्तिका लागि प्रकाशित गरेको करार सूची प्राप्त गर्नुपर्नेछ।

(३) उपनियम (२) बमोजिम आयोगबाट प्रकाशित सूचीमा रहेका उम्मेदवारहरु मध्ये बाट ब्यवस्थापन समितिले बढीमा एक शैक्षिक सत्रको लागि करारमा शिक्षक नियुक्ति गर्न सक्नेछ।

(४) उपनियम (२) बमोजिम आयोगबाट प्रकाशित सूचीमा करारका लागि कुनै उम्मेदवार नरहेमा वा करार सूचीमा समावेश भएका उम्मेदवारको शिक्षक पदमा नियुक्त हुन निवदेन नपरेमा ब्यवस्थापन समितिले शिक्षक तथा कर्मचारी छनोट समिति मार्फत करार नियुक्ति प्रकिया अगाडी बढाउनेछ ।

(५) उपनियम (४) बमोजिम शिक्षक तथा कर्मचारी छनोट समितिबाट सिफारिस गरेको उम्मेदवारलाइ ब्यवस्थापन समितिले ७ सात दिन भित्र करार सम्झौता गरी बढीमा एक शैक्षिक सत्रको लागि करारमा नियुक्ति गर्न सक्नेछ।

(६) उपनियम (५) बमोजिम करार शिक्षक पदमा नियुक्ति लिनु अघि उम्मेदवारले शैक्षिक योग्यता, नेपाली नागरिकताको प्रमाणपत्र, निरोगिताको प्रमाणपत्र, प्रवेशपत्रको प्रतिलिपि र हस्तलिखित निवेदन पेश गर्नुपर्नेछ।

(७) विद्यालयले यस नियम बमोजिम करारमा शिक्षक तथा कर्मचारी नियुक्त गरेको र हाजिर गराएको लिखित जानकारी गाउँपालिका कार्यालयलाइ दिनुपर्नेछ।

(८) उपनियम (५) बमोजिम करारमा शिक्षक नियुक्त भएको एक शैक्षिक सत्र सम्म पनि रिक्त पदमा स्थायी पदपुर्ति नभएमा ब्यवस्थापन समितिले यसरी स्थायी पदपुर्ति नभएसम्मका लागि एक पटकमा ६ महिना नबढाइ करारको म्याद थप गर्न सक्नेछ।

(९) नियुक्तिपत्र बुझेको मितिले बढीमा १५ दिन भित्र शिक्षक सम्बन्धित बिद्यालयमा हाजिर हुनुपर्नेछ।

१९. वैकल्पिक उम्मेदवारलाइ नियुक्त गर्न सक्ने ब्यवस्था :

(१) विद्यालय ब्यवस्थापन समितिले देहायको अवस्थामा वैकल्पिक सुचीमा रहेका उम्मेदवारलाइ योग्यताक्रम अनुसार करारमा नियुक्ति गर्न सक्नेछ ।

क) सिफारिस गरिएको उम्मेदवारले नतिजा प्रकाशित भएको मितिले ७ दिन भित्र करार नियुक्ति निलएमा

ख) नियुक्ति पत्र बुझेको मितिले १५ दिन भित्र सम्बन्धित विद्यालयमा हाजिर नभएमा

ग) सिफारिस गरिएको उम्मेदवारको मृत्यु भइ वा निजले राजिनामा दिइ वा कुनै कारणवस १ वर्षभित्र सो पद रिक्त हुन आएमा

(२) उपनियम (१) को खण्ड (ग) बमोजिम शिक्षक तथा कर्मचारी छनोट समितिले करार नियुक्तिका लागि सिफारिस गरेको मितिले १ बर्ष भित्र विद्यालयमा रिक्त हुने सोहि तह,बिषय र शिक्षक पदमा योग्यताक्रम अनुसार वैकल्पिक सूचीमा रहेका उम्मेदवारलाइ करारमा नियुक्ति गर्न सक्नेछ।

(३) उपनियम (२) बमोजिम छनोट समितिले करार नियुक्तिका लागि सिफारिस गरेको मितिले १ वर्ष नाघेपछि कुनै पनि वैकल्पिक उम्मेदवारलाइ नियुक्त गर्नेछैन।

(४) यस कार्यविधिमा जुनसुकै कुरा उल्लेख गरिएको भएता पनि रिक्त सम्बन्धित तह र बिषयमा शिक्षक तथा कर्मचारी पदपुर्तिका लागि पुन: अर्को विज्ञापन भइ उम्मेदवार नियुक्तिका लागि सिफारिस भएमा अघिल्लो विज्ञापनको वैकल्पिक उम्मेदवारको सुची स्वत:रद्द हुनेछ।

२०. गाउँपालिका अनुदान शिक्षक र कर्मचारीको करार नियुक्ति सम्बन्धी ब्यवस्था

(१) यस कार्यविधिको उपनियम (१०) बमोजिम गाउँपालिकाले स्वीकृत गरेको स्थानीय दरबन्दी र रिक्त दरबन्दी विवरण एकिन गरी कार्यालयले गाउँपालिका अनुदान करार शिक्षक र कर्मचारी पदपुर्तिका लागि आवेदन माग गर्दा आवश्यकता अनुसार आयोगबाट करारमा शिक्षक नियुक्तिका लागि प्रकाशित गरेको करार सूचीका उम्मेदवारलाइ समेत आवेदनको अवसर प्रदान गर्ने गरी विज्ञापन प्रकाशित गर्न सक्नेछ।

(२) उपनियम (१) बमोजिम शिक्षक पदपुर्तिको विज्ञापनमा आयोगबाट प्रकाशित करार सूचीमा रहेका उम्मेदवारको आवेदन परेको खण्डमा कार्यालयले योग्यताक्रमको आधारमा बढिमा एक शैक्षिक सत्रको लागि करारमा शिक्षक नियुक्ति गर्नेछ।

(३) उपनियम (२) बमोजिम शिक्षक पदपुर्तिको विज्ञापन अनुसार आयोगबाट प्रकाशित करार सूचीमा कुनै उम्मेदवार नरहेमा वा करार सूचीमा समावेश भएका उम्मेदवारको आवेदन नपरेमा कार्यालयले शिक्षक तथा कर्मचारी छनोट समिति मार्फत करारमा शिक्षक नियुक्ति प्रकृया अगाडी बढाउनेछ।

(४) यस कार्यबिधिको परिच्छेद-२ को नियम ३ को उपनियम (७) मा उल्लेखित बमोजिमको शिक्षक तथा कर्मचारी छनोट समितिले करार नियुक्तिका लागि गाउँपालिका कार्यालयको प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत समक्ष सिफारिस गर्नेछ।

(५) उपनियम (४) बमोजिम सिफारिस भएको उम्मेदवारले कार्यालयमा नियुक्ति लिनु अघि शैक्षिक योग्यता, नेपाली नागरिकताको प्रमाणपत्र, निरोगिताको प्रमाणपत्र, प्रवेशपत्रको प्रतिलिपि र हस्तलिखित निवेदन पेश गर्नुपर्नेछ।

(६) कार्यालयले विज्ञापन गरेबमोजिम करारमा शिक्षक र कर्मचारी नियुक्त गर्नुपर्ने पदसंख्या, तह र बिषयको आधारमा सिफारिस भएका उम्मेदवारहरू लाइ एक भन्दा वढि विद्यालयमा नियुक्ति एवम पदस्थापन गर्नुपर्ने भएमा विद्यालय छनोटको अवसर प्रदान गर्नेछ।

(७) उपनियम (६) बमोजिम छनोट भइ आएका विद्यालयहरू मध्येबाट कार्यालयले उम्मेदवारको सिफारिस योग्यताक्रमलाइ ध्यानमा राखि करार नियुक्ति प्रदान गर्नेछ।तर अपागंता भएका र महिला उम्मेदवारलाइ प्राथमिकतामा राखेर विद्यालय छनोटको अवसर प्रदान गरिनेछ।

(८) उपनियम (७) बमोजिम सफल उम्मेदवारलाइ रिक्त तह, बिषयको शिक्षक र कर्मचारी पदमा सम्बन्धित विद्यालयमा प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतले ७ सात दिन भित्र करार सम्झौता गरी बढीमा एक शैक्षिक सत्रको लागि करारमा नियुक्ति गर्नेछन ।

(९) कार्यालयले उपनियम (७) बमोजिम करारमा शिक्षक नियुक्ति गरी सम्बन्धित बिद्यालयमा हाजिर हुन पठाउनेछ ।

(१०) विद्यालयमा हाजिर भएको शिक्षकले कम्तिमा १५ दिन भित्र सम्बन्धित विद्यालय मार्फत हाजिर भएको लिखित जानकारी कार्यालयलाइ दिनुपर्नेछ ।

(११) गाउँपालिका अनुदान शिक्षक र कर्मचारीको हकमा पनि अन्य ब्यवस्था यस कार्यविधिमा उल्लेख गरेबमोजिम सरह नै हुनेछ।

परिच्छेद - ६
विविध

२१.दरखास्त तथा परिक्षा रद्द वा सिफारिस बदर हुन सक्ने

(१) कुनै उम्मेदवारले झुट्टा विवरण पेस गरी दरखास्त दिएको प्रमाणित भएमा, सोका आधारमा परीक्षा दिएमा वा परीक्षाको मर्यादा भग हुने कुनै किसिमको कार्य गरेमा त्यस्तो उम्मेदवारको दरखास्त रद्द गरिनेछ र त्यस्तो उम्मेदवारको सिफारिस समेत बदर हुनेछ।

(२) करार नियुक्तिको लागि सिफारिस भएको उम्मेदवारले नियुक्ति लिनु अघि निज सिफारिस हुन नसक्ने कुनै प्रमाणिक कारण उपलब्ध भएमा समितिले त्यस्तो उम्मेदवारको सिफारिस बदर गर्न सक्नेछ।

२२. स्वयंमसेवक शिक्षक वा सट्टा शिक्षक सम्बन्धी ब्यवस्था : (१) सुत्केरी विदा, अध्ययन विदा, अन्य कुनै प्रकारको लामो विदा वा कार्यरत शिक्षक अशक्त/अंपाग भएमा वा अन्य कुनै जटिल स्वास्थ्य समस्याको कारणले विद्यालयमा अनुपस्थित हुने परिस्थितिमा विद्यालयमा स्वयंमसेवक शिक्षक राख्नैपर्ने अवस्था भएमा कार्यरत शिक्षकको सट्टामा विद्यालय ब्यवस्थापन समितिले विद्यालयको पठनपाठनमा सहजिकरणका लागि प्रचलित नियमानुसार प्रकिया पुरा गरी स्वयंमसेवक शिक्षक वा सट्टा शिक्षक करारमा नियुक्ति गरी पठनपाठनको ब्यवस्था मिलाउन सक्नेछ ।

(२) उपनियम (१) बमोजिम करारमा स्वयंमसेवक शिक्षक नियुक्ति तथा छनोट गर्नु पुर्व सम्बन्धित विद्यालयले बिब्यसको निर्णय सहित गाउँपालिकाको कार्यालयलाइ लिखित जानकारी गराउनुपर्नेछ।

(३) उपनियम (१) बमोजिम नियुक्ति गरिएको स्वयंमसेवक शिक्षकलाइ विद्यालयले हाजिर भएको मितिदेखि विद्यालयले तोकेमोजिम पारिश्रमिक रकम उपलब्ध गराउन सक्नेछ ।

(४) उपनियम (१) बमोजिम स्वंयमसेवक पदमा कार्यरत रहेको शिक्षक दरबन्दी रिक्त भएमा वा रिक्त भइ अर्को शिक्षक ब्यवस्थापन नहुँदा सम्म मात्र स्वंयसेवक शिक्षकको रूपमा कार्यरत रहनेछ तर सो दरबन्दिमा प्रचलित नियमानुसार अर्को शिक्षक ब्यवस्थापन (नियुक्ति, सरूवा, पदस्थापन) भए पश्चात हाजिर भएमा स्वयंमसेवक शिक्षक स्वतः अवकाश हुनेछ।

२३.पारिश्रमिक सम्बन्धी ब्यवस्था : (१) शिक्षक तथा कर्मचारी छनोट परीक्षामा संगलन समितिका सदस्य, आमन्त्रित सदस्य, खटिएका कर्मचारी एवम जनशक्ति, सुरक्षाकर्मी, कार्यालय सहयोगी, अनुगमनकर्ता हरूले लोकसेवा आयोगले तथा गाउँपालिकाले तोके बमोजिम पारिश्रमिक पाउने छन ।

२४. अनुगमन : (१) शिक्षक तथा कर्मचारी छनोट परीक्षा लगायतका कामकारबाहीको अनुगमन कार्य गाउँपालिका अध्यक्ष, उपाध्यक्ष, सामाजिक विकास समितिको संयोजक/सदस्य र सम्बन्धित वडाध्यक्ष बाट हुनेछ।

(२) शिक्षक तथा कर्मचारी छनोट परीक्षा कार्यक्रमको अनुगमन कार्यमा संलग्न पदाधिकारीहरुको पारिश्रमिक गाउँपालिकाले तोकेबमोजिम हुनेछ।

२५. राजिनामा स्वीकृत :(१) कुनै शिक्षक र कर्मचारीले स्वैच्छिक राजिनामा दिएको खण्डमा नियुक्ति गर्ने अधिकारी वा पदाधिकारीले नै निज शिक्षक र कर्मचारीको राजिनामा स्वीकृत गर्नेछ।

२६. अभिलेख अद्यावधिक: (१) यस कार्यविधि बमोजिम नियुक्त हुने शिक्षक तथा कर्मचारीहरु र यस अघि गाउँपालिका कार्यालय र सामुदायिक विद्यालयबाट नियुक्ति भइ कार्यरत शिक्षक र कर्मचारीहरुको बिबरण शिक्षा युवा तथा खेलकुद शाखाले अभिलेख बनाइ अद्यावधिक गरी राख्नेछ।

२७. खारेजि र बचाउ

(१) यस कार्यविधिको कार्यान्वयनमा कुनै द्विविधा उत्पन्न भएमा गाउँ कार्यपलिकाको निर्णयले गरेको ब्याख्या नै अन्तिम हुनेछ ।

(२) यो कार्यविधिमा उल्लेखित कुराहरु यसै बमोजिम र यसमा उल्लेख नगरिएको कुरा प्रचलित कानुन बमोजिम हुनेछ । यो कार्यविधि संघीय तथा प्रदेश कानुन सँग बाझिएको हकमा स्वत: अमान्य हुनेछ।

(३) यो कार्यविधि गाउँ कार्यपलिकाले आवश्यकता अनुसार संशोधन एवम परिमार्जन गर्न सक्नेछ।

अनुसूची -१
दरखास्त फारामको ढाँचा

कार्यालय प्रयोजनको लागि
परीक्षार्थीको रोल नं.:
विज्ञापन नं.:

गेरूवा गाउँपालिका
गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय
पशुपतिनगर,बर्दिया
लुम्बीनी प्रदेश, नेपाल

हालसालै खिचेको पासपोर्ट साईजको पुरै मुखाकृति देखिने फोटो टास्ने र फोटो र फाराममा पर्ने गरी उम्मेदवारले हस्ताक्षर गर्ने

शिक्षक तथा कर्मचारी दरखास्त फाराम

(क) उम्मेदवारले दरखास्त फारम भरेको पद सम्बन्धी विवरण

१.विज्ञापन नं.:	२. खुला/समावेशी	३.पद:	४. सेवा:
५.विषय:	६. तह:	७.श्रेणी:	८.परीक्षा केन्द्र:

(ख) वैयक्तिक विवरण

उम्मेदवारको	नाम थर	(देवनागरीकमा)				
		(अंग्रेजीमा ठूलो अक्षरमा)				लिङ्ग:
	नागरिकता नं.:		जारी गर्ने जिल्ला र मिति:			
स्थायी ठेगाना	क) जिल्ला:	ख) न.पा./गा.पा.:			ग) वडा नं:	
घ) टोलः		ङ) मार्ग /घर नं.			च) सम्पर्क नं.:	
पत्राचार गर्ने ठेगाना:					ईमेल	
बाबुको नाम थरः				जन्म मितिः		
बाजेको नाम थरः				हालको उमेरः वर्ष महिना		

(ग) शैक्षिक योग्यता/तालिम (दरखास्त फाराम भरेको पदको लागि चाहिने आवश्यक न्यूनतम शैक्षिक योग्यता/तालिम मात्र उल्लेख गर्ने)

आवश्यक न्यूतम योग्यता	विश्वविद्यालय/बोर्ड/तालिम दिने संस्था	शैक्षिक उपाधि/तालिम	संकाय	श्रेणी/प्रति शत (GPA)	मूल विषय
शैक्षिक योग्यता					
शैक्षिक योग्यता					
तालिम					

(घ) अनुभव सम्बन्धी विवरण

कार्यालय	पद	सेवा/समूह/उपसमूह	श्रेणी/तह	स्थायी/अस्थायी/करार	अवधि	
					देखि	सम्म

मैले यस दरखास्तमा खुलाएका सम्पूर्ण विवरणहरू सत्य छन् । दरखास्त बुझाएको पदको सूचनाको लागि अयोग्य ठहरिने गरी कुनै सजाय पाएको छैन ।कुनै कुरा झुठो ठहरिएमा प्रचलित कानून बमोजिम सहनेछु /बुझनेछु ।उम्मेदवारले पालना गर्ने भनी प्रचलित कानून तथा यस दरखास्त फारामका पृष्ठहरूमा उल्लेखित सबै शर्त तथा नियमहरू पालना गर्न मन्जुर छु । साथै करारमा उल्लेखित शर्तहरू पूर्ण रूपमा पालना गर्नेछु र करारको समयभन्दा अगावै करारको अन्त्य गर्दा कम्तिमा ३ महिनाको पूर्व सूचना दिइ कार्यालयमा निवेदन दिनेछु ।

उम्मेदवारको ल्याप्चे सही छाप		उम्मेदवारको दस्तखत : मितिः
दायाँ	बायाँ	
कार्यालयले भर्नेः		
रसिद /भौचर नं.:		रोल नं.:
दरखास्त अस्वीकृत भए सो को कारणः		
दरखास्त रूजू गनेर्को नाम : दस्तखतः मितिः		दरखास्त स्वीकृत/अस्वीकृत गर्नेको दस्तखतः मितिः

द्रष्टव्यः दरखास्त साथ सूचनामा उल्लेखित लगायत निम्नलिखित कागजातहरू अनिवार्य रूपमा उम्मेदवार आफैले प्रमाणित गरी पेश गर्नु पर्नेछ ।

(१) नागरिकताको प्रमाणपत्रको प्रतिलिपि,

२) विदेशी शैक्षिक प्रमाणपत्रको हकमा मान्यता तथा समकक्षता प्रमाणपत्रको प्रतिलिपि

३) न्यूनतम शैक्षिक योग्यताको प्रमाणपत्र र चारित्रिक प्रमाणपत्रको प्रतिलिपि।

४) सेवा क्षेत्र सँग सम्बन्धित आवश्यक पर्ने अनुमति पत्र (लाईसेन्स) तालिम र अनुभव समेतको प्रतिलिपि,आदि ।

अनुसूची -२
प्रवेशपत्रको ढाँचा

गेरूवा गाउँपालिका
गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय
पशपतिनगर,बर्दिया
लुम्बीनी प्रदेश, नेपाल

फोटो

<u>प्रवेश पत्र</u>

<table>
<tr><td>उम्मेदवारको नाम थर:</td><td>पदः</td><td>श्रेणी/तहः</td><td>विषयः</td></tr>
<tr><td>उम्मेदवारको ठेगाना:</td><td colspan="2">विज्ञापन नं.:</td><td>खुला/समावेशी समूह:</td></tr>
<tr><td colspan="2">रोल नं.:</td><td colspan="2">परीक्षा केन्द्रः—</td></tr>
<tr><td>दरखास्त लिएको कार्यालय:</td><td colspan="2">न्यूनतम शैक्षिक योग्यताको मूल विषय:</td><td></td></tr>
</table>

उम्मेदवारको दस्तखत:

जारी गर्ने अधिकृतको दस्तखत :
नाम :
पद :

<u>उम्मेदवारले पालना गर्नु पर्ने नियमहरू</u>

१. परीक्षार्थीहरूले परीक्षा भवनमा परीक्षा दिन आउँदा प्रवेश पत्र ल्याउनु पर्नेछ । प्रवेशपत्र विना परीक्षामा बस्ने पाइने छैन ।
२. परीक्षा हलमा मोवाइल फोन ल्याउन पाइने छैन ।
३. लिखित परीक्षा उत्तीर्ण हुनेले अन्तर्वार्ता हुने दिनमा प्रवेशपत्र अनिवार्य रूपमा ल्याउनु पर्नेछ ।
४. दरखास्त फाराममा लेखिएको पद,तह/श्रेणी र विषयको परीक्षामा मात्र सम्मिलित भई परीक्षा दिनु पर्नेछ ।
५. गेरूवा गाउँपालिकाको प्रकाशित विज्ञापन वा सूचनामा उल्लेखित कार्यक्रम अनुसार परीक्षा हुनेछ।

अनुसूची -३
माध्यमिक तह तृतीय श्रेणीको खुला प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठयक्रम

लिखित परीक्षा : पूर्णाङ्क २००

१ सामान्य परीक्षा : पूर्णाङ्क १००

२ बिषयगत परीक्षा : पूर्णाङ्क १००

लिखित परीक्षा योजना (Written Examination Scheme)

विषय क्षेत्र	पूर्णाङ्क	उत्तीर्णाङ्क	प्रश्न संख्या	अङ्कभार	परीक्षा प्रणाली	समय
सामान्य परीक्षा (विज्ञापन भएका सबै विषयहरूका लागि)	१००	५०	५०	५० x २	बस्तुगत/ बहुबैकल्पिक	१ घण्टा
सम्बन्धित विषयको विषयगत परीक्षा	१००	४०	१०	१०x१०	बिषयगत विश्लेषणात्मक	३ घण्टा

लिखित परीक्षा अन्तर्गत सामान्य परीक्षाको पाठयक्रम ढाँचा, विषय क्षेत्र र अङ्कभार

खण्ड	विषय क्षेत्र	परीक्षा प्रणाली	अङ्क भार	प्रश्न संख्या	समय
क	सामान्य ज्ञान	वस्तुगत / बहुबैकल्पिक	४०	२०	१ घण्टा
ख	शिक्षा सम्बन्धी आधारभूत ज्ञान		२४	१२	
ग	बौद्धिक परीक्षण		१६	८	
घ	सूचना तथा संचार प्रविधि		१०	५	
ङ	संविधान, शिक्षा सम्बन्धी ऐन तथा नियमहरू		१०	५	

द्रष्टव्य

१. बस्तुगत/बहुबैकल्पिक परीक्षाको लागि १ घण्टा समय निर्धारण गरिएको छ ।

२. वस्तुगत/बहुबैकल्पिक प्रश्नहरूको गलत उत्तर दिएमा प्रत्येक गलत उत्तर वापत २० प्रतिशत अङ्क कट्टा गरिनेछ तर उत्तर नदिएमा अङ्क कट्टा गरिने छैन ।

३. यस पाठयक्रम अन्तर्गतका विषयवस्तुमा जेसुकै लेखिएको भए तापनि पाठयक्रममा परेका कानुन (ऐन,नियम) तथा नीतिहरू परीक्षाको मिति भन्दा ३ महिना अगाडी संशोधन भएका वा संशोधन भई हटाइएका वा थप गरी कायम रहेकालाई यस पाठयक्रममा परेको सम्झनु पर्दछ ।

४. सामान्य परीक्षा विज्ञापन भएका सबै विषयहरूका लागि एउटै अर्थात साझा हुनेछ ।

५. सामान्य परीक्षामा उत्तीर्ण गरेका उम्मेदवारहरूलाइ मात्र सम्बन्धित विषयको विषयगत परीक्षामा सम्मिलित गराइनेछ।

६. सम्बन्धित विषयको विषयगत परीक्षामा उतिर्ण उम्मेदवारको सामान्य परीक्षामा प्राप्त गरेको प्राप्ताङ्कको ५० प्रतिशत अङ्क जोडेर लिखित परीक्षाको नतीजा प्रकाशन गरिनेछ ।

७. माध्यमिक तह कक्षा ११ र १२ को हकमा भने आयोगले माध्यमिक तहको सम्बन्धित विषयको लागि निर्धारण गरेको पाठ्यक्रम (१०० पुर्णाङ्क) विषयगत परीक्षा मात्र सञ्चालन गर्न सकिनेछ ।

८. यो पाठयक्रम कार्यविधि स्वीकृत भएको मिति देखि लागु गरिनेछ ।

अनुसूची -४

आधारभूत (निम्न माध्यमिक र प्राथमिक) तह तृतीय श्रेणीको खुला प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठयक्रम

लिखित परीक्षा : पूर्णाङ्क २००

१ सामान्य परीक्षा : पूर्णाङ्क १००

२ बिषयगत परीक्षा : पूर्णाङ्क १००

लिखित परीक्षा योजना (Written Examination Scheme)

विषय क्षेत्र	पूर्णाङ्क	उत्तीर्णाङ्क	प्रश्न संख्या	अङ्कभार	परीक्षा प्रणाली	समय
सामान्य परीक्षा (विज्ञापन भएका सबै विषयहरूका लागि)	१००	५०	५०	५० x २	बस्तुगत/ बहुबैकल्पिक	१ घण्टा
सम्बन्धित विषयको विषयगत परीक्षा	१००	४०	१०	१० x१०	बिषयगत विश्लेषणात्मक	३ घण्टा

लिखित परीक्षा अन्तर्गत सामान्य परीक्षाको पाठयक्रम ढाँचा, विषय क्षेत्र र अङ्कभार

खण्ड	विषय क्षेत्र	परीक्षा प्रणाली	अङ्क भार	प्रश्न संख्या	समय
क	सामान्य ज्ञान	वस्तुगत / बहुबैकल्पिक	३०	१५	१ घण्टा
ख	शिक्षा सम्बन्धी आधारभूत ज्ञान		४०	२०	
ग	बौद्धिक परीक्षण		१०	५	
घ	सूचना तथा संचार प्रविधि		१०	५	
ङ	संविधान, शिक्षा सम्बन्धी ऐन तथा नियमहरू		१०	५	

द्रष्टव्य

१. बस्तुगत/बहुबैकल्पिक परीक्षाको लागि १ घण्टा समय निर्धारण गरिएको छ ।

२. वस्तुगत/बहुबैकल्पिक प्रश्नहरूको गलत उत्तर दिएमा प्रत्येक गलत उत्तर वापत २० प्रतिशत अङ्क कट्टा गरिनेछ तर उत्तर नदिएमा अङक् कट्टा गरिने छैन ।

३. यस पाठयक्रम अन्तर्गतका विषयवस्तुमा जेसुकै लेखिएको भए तापनि पाठयक्रममा परेका कानुन (ऐन,नियम) तथा नीतिहरू परीक्षाको मिति भन्दा ३ महिना अगाडी संशोधन भएका वा संशोधन भई हटाइएका वा थप गरी कायम रहेकालाई यस पाठयक्रममा परेको सम्झनु पर्दछ ।

४. सामान्य परीक्षा विज्ञापन भएका सबै विषयहरूका लागि एउटै अर्थात साझा हुनेछ ।

५. सामान्य परीक्षामा उत्तीर्ण गरेका उमेदवारहरू मात्र सम्बन्धित विषयको विषयगत परीक्षामा सम्मिलित गराइनेछ

६. सम्बन्धित विषयको विषयगत परीक्षामा उतिर्ण उम्मेदवारको सामान्य परीक्षामा प्राप्त गरेको प्राप्ताङ्कको ५० प्रतिशत अङ्क जोडेर लिखित परीक्षाको नतीजा प्रकाशन गरिनेछ ।

७. यो पाठयक्रम कार्यविधि स्वीकृत भएको मिति देखि लागु गरिनेछ ।

अर्न्तवार्ता अंक बिभाजन - २० अंक(Interview Examination Scheme)

<table>
<tr><th>क्र.स.</th><th>मुल्याङनको आधार</th><th colspan="3">अंक विभाजन</th></tr>
<tr><td rowspan="4">१</td><td rowspan="2">शैक्षिक योग्यता वापत</td><td colspan="3">५ अंक</td></tr>
<tr><td>प्रथम श्रेणी</td><td colspan="2">द्वितीय श्रेणी</td></tr>
<tr><td>न्युनतम शैक्षिक योग्यता</td><td>३</td><td colspan="2">२</td></tr>
<tr><td>माथिल्लो शैक्षिक योग्यता</td><td>२</td><td colspan="2">१</td></tr>
<tr><td rowspan="2">२</td><td rowspan="2">अन्तर्वाता बापत १५</td><td>व्यत्तित्व/आचरण</td><td>विषयबस्तुको ज्ञान</td><td>प्रस्तुतीकरण</td></tr>
<tr><td>३</td><td>७</td><td>५</td></tr>
</table>

अनुसूची -५

बाल विकास शिक्षक (सहजकर्ता) पदको खुल्ला प्रतियोगितात्मक परीक्षा पाठ्यक्रम

लिखित परीक्षा : पूर्णाङ्क १००

१ सामान्य परीक्षा : पूर्णाङ्क २० उत्तीर्णाङ्कः ४० अंक

२ बिषयगत परीक्षा : पूर्णाङ्क ८० अन्तर्वार्ताः २०अंक

लिखित परीक्षा योजना (Written Examination Scheme)

लिखित परीक्षा (प्रथम चरण)

लिखित परीक्षा अन्तर्गत वस्तुगत र विषयगत परीक्षाको पाठ्यक्रम ढाँचा, विषय क्षेत्र र अङ्कभार

विषय क्षेत्र	पूर्णाङ्क	उत्तीर्णाङ्क	प्रश्न संख्या	अङ्कभार	परीक्षा प्रणाली	समय
वस्तुगत परीक्षा	२०	४०	१०	१० x २	वस्तुगत/बहुवैकल्पिक	२० मिनेट
विषयगत परीक्षा	८०		१३	१० x ५ ३ x १०	विषयगत: छाटो र लामो उत्तर आउने प्रश्न	२ घण्टा ४० मिनेट
जम्मा	१००	४०	२३			३ घण्टा
अन्तर्वार्ता (द्वितीय चरण)						
अन्तर्वाता	२०	८			मौखिक	

परीक्षा प्रणालीः वस्तुगत परीक्षा (बहुवैकल्पिक प्रश्न)

एकाइ	विषय क्षेत्र	प्रश्न संङ्ख्या	अङ्क भार
१	सामान्य ज्ञान र समसामियक विषय	१	२
२	शिक्षा सम्बन्धी आधारभूत ज्ञान	३	६
३	सूचना तथा सञ्चार प्रविधि (ICT)	२	४
४	शिक्षण विधि र मुल्याङकन	२	४
५	संविधान,शिक्षा सम्बन्धी ऐन तथा नियमहरू	२	४
	जम्मा	१०	२०

परीक्षा प्रणालीः विषयगत परीक्षा

समुह	एकाइ	विषय क्षेत्र	किसिम	प्रश्न सङ्ख्या	अङ्क भार
क)	१	शैक्षिक योजना र कक्षाकोठा व्यवस्थापन	छोटो	४	२०
	२	बाल मनोविज्ञान	छोटो	२	१०
	३	शिक्षण विधि र विद्यार्थी मूल्याङ्कन	छोटो	३	१५
	४	सूचना तथा संञ्चार प्रविधि	छोटो	१	५
ख)	१	बालविकास र शिक्षा	लामो	३	३०
		जम्मा		१३	८०

अन्तर्वार्ता अंक बिभाजन - २० अंक(Interview Examination Scheme)

क.स.	मुल्याङनको आधार	अंक विभाजन		
१	शैक्षिक योग्यता वापत	५ अंक		
		प्रथम श्रेणी	द्वितीय श्रेणी	
	न्युनतम शैक्षिक योग्यता	३	२	
	माथिल्लो शैक्षिक योग्यता	२	१	
२	अन्तर्वाता बापत १५	व्यत्तित्व/आचरण	विषयबस्तुको ज्ञान	प्रस्तुतीकरण
		३	७	५

नोट - अन्तवार्ताको १५ अङ्क दिदाँ कुनै उम्मेदवारलाई ३५ प्रतिशत भन्दा कम र ७० प्रतिशत भन्दा बढी दिनुपर्ने भएमा त्यस्तो अङ्क दिनुपर्ने स्पष्ट कारण खुलाउनु पर्नेछ ।

द्रष्टव्यः

१. वस्तुगत/बहुबैकल्पिक परीक्षाको लागि २० मिनेट समय निर्धारण गरिएको छ ।

२.वस्तुगत/बहुबैकल्पिक प्रश्नहरूको गलत उत्तर दिएमा प्रत्येक गलत उत्तर वापत २० प्रतिशत अङ्क कट्टा गरिनेछ तर उत्तर नदिएमा अङ्क कट्टा गरिने छैन ।

३. वस्तुगत र विषयगत परीक्षाको अङ्क जोडी लिखित परीक्षाको नतिजा प्रकाशन गरिनेछ ।

४. लिखित परीक्षामा उत्तीर्ण परीक्षार्थी मात्र अन्तर्वार्तामा सामेल हुन पाउनेछ ।

५.यस पाठयक्रम अन्तर्गतका विषयवस्तुमा जेसुकै लेखिएको भए तापनि पाठयक्रममा परेका कानुन (ऐन,नियम) तथा नीतिहरू परीक्षाको मिति भन्दा ३ महिना अगाडी संशोधन भएका वा संशोधन भई हटाइएका वा थप गरी कायम रहेकालाई यस पाठयक्रममा परेको सम्झनु पर्दछ।

६. यो पाठ्यक्रम कार्यविधि स्वीकृत भएको मिति देखि लागु हुनेछ ।

खण्ड क -सामान्य परीक्षा (वस्तुगत/बहुवैकल्पिक)

एकाइ १ सामान्य ज्ञान र समसामयिक बिषय

१.नेपालको भूगोल

१.१ भौगोलिक अवस्था ,धरातलीय स्वरूप,किसिम र विशेषता

१.२ हावापानीको किसिम, विशेषता र त्यसको प्रभाव

२. नेपालको इतिहास, संस्कृति, सामाजिक व्यवस्था र नेपालको आर्थिक विकास

२.१ आधुनिक इतिहासः महत्वपूर्ण राजनीतिक घटनाक्रम

२.२ नेपाली समाजः बनोट सामाजिक प्रथा, परम्परा, मूल्य र मान्यता

२.३ विकासका पूर्वाधारहरूः शिक्षा,स्वास्थ्य,कृषि,उद्योग,यातायात

एकाइ २ शिक्षासम्बन्धी आधारभूत ज्ञान

१. शिक्षाको परिचय र नेपालको शैक्षिक विकास

१.१ शिक्षाको अर्थ ,परिभाषा, स्वरूप, उद्देश्य र कार्यहरू

१.२ नेपालको आधुनिक शैक्षिक इतिहास

१.३ शिक्षाको तहगत संरचना र पाठ्यक्रम

१.४ बाल विकास शिक्षाको परिचय, सक्षमता र पाठ्यक्रम

२. शिक्षा मनोविज्ञान

२.१ शिक्षा मनोविज्ञानः अर्थ ,अवधारणा ,आवश्यकता र महत्व

२.२ मानव विकासः वृद्धि र विकासको अवधारणा, चरण र विशेषता

२.३ पूर्व बाल्यवस्थाः विशेषता, पूर्व बाल्यवस्थामा देखापर्ने परिवर्तनहरू(शारीरिक, मानसिक, संवेगात्मक, सामाजिक परिवर्तन) रूचिहरू

२.४ बालमनोविज्ञान र बालमैत्री कक्षा व्यवस्थापन

२.५ सिकाइ र सिकाईमा प्रभाव पार्ने तत्वहरू

एकाइ ३ सूचना तथा सञ्चार प्रविधि

३.१ कम्प्यूटरः सामान्य सफ्टवेयर (वर्ड, एक्सेल) इमेल,इन्टरनेट

३.२ सिकाइमा प्रयोग गरिने साधारण सफ्टवेयर सम्बन्धी आधारभुत ज्ञान

३.३ शिक्षण सिकाइमा सूचना तथा सञ्चार प्रविधिको प्रयोग(श्रव्य, दृश्य, तथा अन्तरक्रिया डिजिटल सामग्री , ई पुस्तकालय) विकास र व्यवस्थापन

एकाइ ४ शिक्षण विधि र मुल्याङ्कन

४.१ शिक्षण सिकाइको योजना, शिक्षण विधि र प्रकार

४.२ शैक्षिक सामाग्री, खेलौना र तिनको प्रयोग

४.३ कक्षाकोठा व्यवस्थापन र संगठन

४.४ परीक्षा र मुल्याङ्कन

एकाइ ५ संविधान, शिक्षा सम्बन्धी ऐन तथा नियमहरू

५.१ नेपालको संविधान (शिक्षा सम्बन्धी)

५.२ शिक्षा ऐन २०२८, शिक्षा नियमावली २०५९ (विद्यालय व्यवस्थापन सम्बन्धी)

५.३ प्रारम्भिक बाल विकास केन्द्रको राष्ट्रिय न्यूनतम मार्गदर्शन पुस्तिका,२०६७ (संसोधन सहित २०७५)

खण्ड (ख) विषयगत परीक्षा

समुह (क) छोटो उत्तर आउने प्रश्न

एकाइ एकः शैक्षणिक योजना र कक्षाकोठा व्यवस्थापन

१.१ शैक्षणिक योजना, परिचय, आवश्यकता, निर्माण र प्रयोग (दैनिक पाठयोजना र दैनिक कार्यतालिका)

१.२ कक्षाकोठा व्यवस्थापनः परिचय, आवश्यकता, प्रयोग

१.३ बालमैत्री कक्षाकोठा व्यवस्थापन (अवधारणा र महत्व, कक्षाकोठाको वातावरण र बसाइ व्यस्थापन)

१.४ शैक्षणिक व्यवस्थापनः कक्षा शिक्षण, विषय शिक्षण र बहुकक्षा शिक्षण

१.५ शिक्षण सिकाइको योजना, शिक्षण विधि र त्यस्को प्रयोग

१.६ शैक्षिक सामग्री पहिचान, निर्माण, वर्गीकरण, व्यवस्थापन र संरक्षण

१.७ विद्यालय समुदाय सम्बन्धः विद्यालय/बाल विकास केन्द्रको विकासमा समुदायको सहभागिता र दायित्व, विद्यालय र समुदाय बिचको सम्बन्ध

१.८ बाल विकास केन्द्र व्यवस्थापन समिति र विद्यालय व्यवस्थापन समितिको कार्यहरू

एकाइ दुईः बाल मनोविज्ञान

२.१ बालमनोविज्ञानः अर्थ, क्षेत्र, आवश्यकता र महत्व

२.२ बालमनोविज्ञान र बालमैत्री कक्षा व्यवस्थापन

२.३ मानव वृद्धि र विकासः वृद्धि र विकासको अवधारणा र भिन्नता

२.४ पूर्व बाल्यवस्था र उत्तर बाल्यवस्थाको परिचय, विकासात्मक कार्य, विशेषताहरू, शारीरिक र संवेगात्मक परिवर्तन तथा प्रभाव, रूचिहरू, संकटहरू

२.५ पूर्व र उत्तरबाल्यवस्थाका विद्यार्थीको विकासमा शिक्षक,सहजकर्ता र अभिभावकको भूमिका

एकाइ तीनः शिक्षण विधि र विद्यार्थी मूल्याङ्कन

३.१ शिक्षण विधिः बाल विकास /शिक्षामा अध्यापन हुने विषयहरूको क्षेत्र र शिक्षण विधि (परिचय, विशेषता र प्रयोग),शैक्षिकसामग्री, शिक्षण विधिको सम्बन्ध

३.२ बाल विकास केन्द्रमा गर्नुपर्ने दैनिक न्यूनतम क्रियाकलापहरू

३.३ मूल्याङ्कनः शैक्षणिक मूल्याङ्कन

३.४ बाल विकास र शिक्षा, आधारभूत तह कक्षा १-३ को पाठ्यक्रम संरचना र सिकाइका प्रक्रियाहरू

एकाइ चारः सूचना तथा संचार प्रविधि

४.१ MS Word, Excel इमेल इन्टरनेट, कक्षाकोठामा प्रविधिको प्रयोग, विधि

४.२ शिक्षण सिकाइमा सूचना तथा संचार प्रविधिको महत्व, आवश्यकता र प्रभाव

४.३ शैक्षिक सूचना व्यवस्थापन प्रणाली (EMIS)

लामो उत्तर आउने प्रश्नहरू

समुह (ख) एकाइ एकः बालविकास र शिक्षा

१. बालविकास केन्द्र, परिचय, अवधारणा र त्यस्को प्रकार

२. प्रारम्भिक बालविकास र शिक्षाको पाठ्यक्रम,२०७७ (सिप क्षेत्रहरूः आधारभुत सिप क्षेत्रहरू र विषयगत सिप क्षेत्रहरू, सिकाइ सहजीकरण प्रक्रिया, पठन तथा विकासात्मक कार्यका लागि समय निर्धारण, सिकाइ वातावरण , अभिभावक/समुदायकको संलग्नता, बालविकास शिक्षकको भूमिका र मूल्याङ्कन प्रक्रिया)

३. शैक्षणिक योजनाहरूः बार्षिक कार्यतालिका, एकाइ योजना, पाठयोजन निर्माण र दैनिक कार्यतालिका

४. बाल विकास केन्द्र तथा कक्षाकेठाको सिकाइ वातावरण व्यवस्थापन (क्षेत्र र उपक्षेत्रगत जानकारी)

५. बाल विकास शिक्षकको काम,कर्तव्य र अधिकार

६. प्रारम्भिक बाल विकास तथा शिक्षाको विकास र चुनौतीहरू

अनुसूची -६

विद्यालय सहायक कर्मचारी (लेखापाल) पदको खुल्ला प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम

प्रथम चरण (विषयगत) पूर्णाङ्क :१०० उर्त्तिणाङ्क : ४०

द्वितीय चरण : कम्प्यूटर सीप परीक्षण र अन्तवार्ता पूर्णाङ्क : ३०

लिखित परीक्षा योजना (Written Examination Scheme)

१ प्रथम चरण :– लिखित परीक्षा (Written Examination)

विषय क्षेत्र	पूर्णाङ्क	उर्त्तिणाङ्क	परीक्षा प्रणाली	प्रश्नसंख्या र अङ्क	समय
कार्यालय संचालन र लेखा	१००	४०	बिषयगत/ विश्लेषणात्मक	४ प्रश्न x ५ अङ्क (छोटो उत्तर) ८ प्रश्न x १० अङ्क (लामो उत्तर)	३ घण्टा

२ द्वितीय चरण – कम्प्यूटर सीप परीक्षण र अन्तवार्ता (Computer Skill Test & Interview)

विषय	पूर्णाङ्क	परीक्षा प्रणाली	समय
कम्प्यूटर सीप परीक्षण(Computer Skill Test)	१०	प्रयोगात्मक (Practical)	१५ मिनेट
व्यक्तिगत अन्तवार्ता (Interview)	२०	मौखिक (Oral)	

अर्न्तवार्ता अंक बिभाजन - २० अंक(Interview Examination Scheme)

क्र.स.	मुल्याङनको आधार	अंक विभाजन		
१	शैक्षिक योग्यता वापत	५ अंक		
		प्रथम श्रेणी	द्वितीय श्रेणी	
	न्युनतम शैक्षिक योग्यता	३	२	
	माथिल्लो शैक्षिक योग्यता	२	१	
२	अन्तर्वाता बापत १५	व्यत्तित्व/आचरण	विषयबस्तुको ज्ञान	प्रस्तुतीकरण
		३	७	५

नोट - अन्तवार्ताको १५ अङ्क दिदाँ कुनै उम्मेदवारलाई ३५ प्रतिशत भन्दा कम र ७० प्रतिशत भन्दा बढी दिनुपर्ने भएमा त्यस्तो अङ्क दिनुपर्ने स्पष्ट कारण खुलाउनु पर्नेछ ।

द्रष्टव्यः

१. विद्यालय सहायक कर्मचारीको पदपुर्तिका लागि वस्तुगत/बहुबैकल्पिक परीक्षा समावेश गरिएको छैन।

२. लिखित परीक्षा अन्तर्गत बिषयगत परीक्षा मात्र सञ्चालन गरिनेछ।

३. बिषयगत परीक्षाको मात्र प्राप्ताङकको आधारमा लिखित परीक्षाको नतिजा प्रकाशन गरिनेछ ।

४. लिखित परीक्षा र प्रयोगात्मक दुवै परीक्षामा उत्तीर्ण परीक्षार्थी मात्र अन्तर्वार्तामा सामेल हुन पाउनेछ ।

५. यस पाठयक्रम अन्तर्गतका विषयवस्तुमा जेसुकै लेखिएको भए तापनि पाठयक्रममा परेका कानुन (ऐन,नियम) तथा नीतिहरू परीक्षाको मिति भन्दा ३ महिना अगाडी संशोधन भएका वा संशोधन भई हटाइएका वा थप गरी कायम रहेकालाई यस पाठयक्रममा परेको सम्झनु पर्दछ।

६. यो पाठ्यक्रम कार्यविधि स्वीकृत भएको मिति देखि लागु हुनेछ ।

विषयगत परीक्षाको पाठ्यक्रम

पूर्णाङ्क : १००

उत्तिर्णाङ्क : ४० **समय : ३ घण्टा**

क.स.	विषयबस्तुको क्षेत्र	प्रश्न संख्या	अंकभार
१	लेखाको अवधारणाः लेखाको अर्थ ,उद्देश्य र महत्व, लेखाविधिका प्रक्रिया, चक्र, लेखाविधिका सिद्धान्त तथा नियमहरू, र व्यवसायिक लेखा प्रणाली	१	१०
२	विद्यालय कोष संञ्चालन, कोषका स्रोतहरू र सञ्चालन तरिका	१	५
३	अभिलेख व्यवस्थापनः अभिलेखको परिचय,उद्देश्य,महत्व,अभिलेखका प्रकार, फाईलिङ, चिठ्ठि/पत्र, दर्ता, चलानी, सूचना र अभिलेख व्यवस्थापन र त्यस्मा आधुनिक प्रविधिको प्रयोग	१	१०
४	श्रेस्ता प्रणालीः दोहोरो श्रेस्ता प्रणालीको परिचय, गोश्वारा भौचर ,बहि खाताहरू, सन्तुलन परीक्षण,आम्दानी तथा खर्च खाता, बासलात सम्बन्धि सैद्धान्तिक एवम् व्यवहारीक ज्ञान र तयारी	२	१५
५	सूचना प्रविधिः कार्यालय व्यवस्थापनमा कम्प्यूटर प्रणालीको आवश्यकता, महत्व,सूचना तथा तथ्याङ्कको विश्लेषण र व्यवस्थापन, टाइपिङ ,प्रिन्टिङ, इमेल इन्टरनेट, ,EMIS को प्रयोग, SAS (School Accounting System), ETDS	१	१०
६	विद्यालय लेखा तथा कार्यालय व्यवस्थापन, जिन्सी अभिलेखाङ्कन र प्रतिवेदन: तलबी माग फाराम,तलबी भरपाईको तयारी,नागरिक लगानी कोष,कर्मचारी संचयकोष सम्बन्धी जानकारी एवम् त्यस्को आवश्यकता, प्रयोग तथा महत्व	२	१५
७	बजेट तथा लेखा परीक्षणः परिचय, महत्व, संघिय, प्रदेश तथा स्थानीय तहको बजेट सम्बन्धी समसामियक जानकारी, विद्यालयको बजेट तर्जुमा प्रक्रिया, विद्यालयको सामाजिक लेखा परीक्षण र आर्थिक लेखापरीक्षणको उद्देश्य, महत्व र प्रक्रिया	१	१०
८	संविधान,शिक्षा ऐन, २०२८ तथा शिक्षा नियमावली (संशोधन सहित) स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ (शिक्षा सम्बन्धी व्यवस्थापन), सार्वजनिक खरीद ऐन २०६३ तथा नियमावली २०६४ (संशोधन सहित)	१	५
९	विद्यालय लेखाङ्कन दिग्दर्शन, २०७६	२	२०
	जम्मा	१२	१००

कम्प्यूटर सीप परीक्षणको पाठ्यक्रम

विषय	पूर्णाङ्क	परीक्षा	विषयबस्तु शीर्षक	अङ्क	समय
कम्प्यूटर दक्षता परीक्षण	१५	प्रयोगात्मक	Devanagari Typing(150 Words)	२.५	५ मिनेट
			English Typing (200 Words)	२.५	५ मिनेट
			Word Proccssing	२	५ मिनेट
			Electronic Spreasheet, Excel sheet	१	
			Windows Basic,Email & Internet	२	
				१०	१५

२५ वा सो भन्दा बढी शुद्द शब्द प्रति मिनेट बापत- २.५० अंक (नेपाली टाइपिङ)
३० वा सो भन्दा बढी शुद्द शब्द प्रति मिनेट बापत- २.५० अंक (English Typing)

Formula

शुद्द शब्द प्रति मिनेट (Correct words/minute) $= \dfrac{\text{Total Words typed - Wrong words}}{5}$

अनुसूची -७

सामुदायिक सिकाइ केन्द्रको परिचालक पदको खुला प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम

सामान्य परीक्षाः पूर्णाङ्क - ४० विषयगत परीक्षाः पूर्णाङ्क -६० अन्तवार्ताः पूर्णाङ्क -२०

विषय क्षेत्र	**पूर्णाङ्क**	**उत्तीर्णाङ्क**	**प्रश्न संख्या**	**अंकभार**	**परीक्षा प्रणाली**	**समय**
सामान्य (बस्तुगत परीक्षा)	४०	१६	२०	२	बस्तुगत बहुबैकल्पिक	२५ मिनेट
विषयगत परीक्षा	६०	२४	१०	८x ५ अंक=४० २x १०अंक =२०	विषयगत विश्लेषणात्मक	२ घण्टा ३० मिनेट
जम्मा	१००	४०	३०			
अन्तर्वार्ता	२०	८			मौखिक	

खण्ड क- बस्तुगत परीक्षा (बहुबैकल्पिक प्रश्न)

क्र.स.	विषयबस्तु तथा क्षेत्र	प्रश्न संख्या	अंकभार
१	सामान्यज्ञान र समसामयिक विषय	२	४
२	अनौपचारीक शिक्षाको परिचय, स्वरूप र इतिहास, निरन्तर शिक्षा	३	६
३	शिक्षाको अर्थ, परिभाषा, स्वरूप, उद्देश्यहरू र कार्यहरू	२	४
४	सिकाइः परिचय, अर्थ, स्वरूप र प्रभावपार्ने तत्वहरू	२	४
५	सिकाइको स्थानातरणः अवधारणा, प्रकार	१	२
६	नेपालको शिक्षाको तहगत संरचना,तथा अनौपचारिक शिक्षा सम्बन्धि व्यवस्थाहरू	२	४
७	तीन तहका सरकारका शिक्षासँग सम्बन्धित संरचना(शिक्षा विज्ञान तथा प्रविधि मन्त्रालय,शिक्षा तथा मानव स्रोत विकास केन्द्र, पाठ्यक्रम विकास केन्द्र,शिक्षा विकास निर्देशनालय,शिक्षा विकास तथा समन्वय इकाइ,शिक्षा शाखा,महाशाखा आदि)	१	२
८	नेपालको संविधान २०७२ (शिक्षा सम्बन्धि व्यवस्था)	२	४
९	शिक्षा ऐन,२०२८ (संशोधन सहित),शिक्षा नियमावली,२०५९(संशोधन सहित)	२	४
१०	स्थानीय सरकार संचालन ऐन,२०७४ (शिक्षा सम्बन्धी व्यवस्था) सामुदायिक सिकाइ केन्द्रको सञ्चालन तथा व्यवस्थापन सम्बन्धी मापदण्ड, २०७८	३	६
	जम्मा	२०	४०

खण्ड ख-विषयगत परीक्षा

क्र.स.	विषयबस्तु तथा क्षेत्र	प्रश्न संख्या	अकंभार
१	अनौपचारिक शिक्षा, निरन्तर तथा जीवनपर्यन्त शिक्षा, महिला शिक्षा, अभिभावक शिक्षा, प्रौढ शिक्षाको परिचय, उद्देश्य र महत्व	२	१०
२	अनौपचारिक शिक्षा सम्बन्धी नीति, नियम, कानुनी दस्तावेज, अनौपचारिक शिक्षा र औपचारिक शिक्षा सम्बन्धि फरक, निरन्तर शिक्षा र अनौपचारिक शिक्षाको विकासमा समुदायको संलग्नता, सामुदायिक अभ्यास	२	१०
३	आफ्नो सेवा क्षेत्र भित्रका शैक्षिक सांस्कृतिक, प्राकृतिक,आर्थिक,वित्तीय,जनसाङ्ख्यीक	१	५

	विवरणका सूचना तथा तथ्याङ्कहरूको अभिलेखीकरण, नमुना सामुदायिक सिकाइ केन्द्रको विकास,नवप्रवर्तनात्मक कार्यक्रमहरू		
४	सामुदायिक सिकाइ केन्द्रको परिचय, काम, कर्तव्य र अधिकार, केन्द्र व्यवस्थापन समितिको गठन,काम ,कर्तव्य र अधिकार, सिकाइ केन्द्रमा भौतिक पूर्वाधारको व्यवस्थापन र केन्द्रको आयस्रोत	१	१०
५	सामुदायिक सिकाइ केन्द्रको सञ्चालन तथा व्यवस्थापन सम्बन्धी मापदण्ड ,२०७८	१	१०
६	सामुदायिक सिकाइ केन्द्रको परिचालकको कार्य विवरण र कार्यजिम्मेवारी	१	५
७	परियोजना प्रस्ताव निर्माण,कार्यक्रम/ योजना छनौट स्वीकृति र संचालन,सहभागितात्मक योजना तर्जुमा	१	५
८	प्रभावकारी संचार र सिप,अन्य संघ संस्थाहरूको सम्बन्ध	१	५
	जम्मा	१०	६०

अन्र्तवार्ता अंक बिभाजन - २० अंक

<table>
<tr><th>क.स.</th><th>मुल्याङनको आधार</th><th colspan="3">अंक विभाजन</th></tr>
<tr><td rowspan="4">१</td><td rowspan="2">शैक्षिक योग्यता वापत</td><td colspan="3">५ अंक</td></tr>
<tr><td>प्रथम श्रेणी</td><td colspan="2">द्धितीय श्रेणी</td></tr>
<tr><td>न्युनतम शैक्षिक योग्यता</td><td>३</td><td colspan="2">२</td></tr>
<tr><td>माथिल्लो शैक्षिक योग्यता</td><td>२</td><td colspan="2">१</td></tr>
<tr><td rowspan="2">२</td><td rowspan="2">अन्तर्वाता बापत १५</td><td>व्यत्तित्व/आचरण</td><td>विषयबस्तुको ज्ञान</td><td>प्रस्तुतीकरण</td></tr>
<tr><td>३</td><td>७</td><td>५</td></tr>
</table>

नोट - अन्तवार्ताको १५ अङ्क दिदाँ कुनै उम्मेदवारलाई ३५ प्रतिशत भन्दा कम र ७० प्रतिशत भन्दा बढी दिनुपर्ने भएमा त्यस्तो अङ्क दिनुपर्ने स्पष्ट कारण खुलाउनु पर्नेछ ।

द्रष्टव्यः

१. वस्तुगत/बहुबैकल्पिक प्रश्नहरूको गलत उत्तर दिएमा प्रत्येक गलत उत्तर वापत २० प्रतिशत अङ्क कट्टा गरिनेछ तर उत्तर नदिएमा अङक कट्टा गरिने छैन ।

२. वस्तुगत र विषयगत परीक्षाको अङ्क जोडी लिखित परीक्षाको नतिजा प्रकाशन गरिनेछ ।

३. लिखित परीक्षामा उत्तीर्ण परीक्षार्थी मात्र अन्तर्वार्तामा सामेल हुन पाउनेछ ।

४.यस पाठयक्रम अन्तर्गतका विषयवस्तुमा जेसुकै लेखिएको भए तापनि पाठयक्रममा परेका कानुन (ऐन,नियम) तथा नीतिहरू परीक्षाको मिति भन्दा ३ महिना अगाडी संशोधन भएका वा संशोधन भई हटाइएका वा थप गरी कायम रहेकालाई यस पाठयक्रममा परेको सम्झनु पर्दछ।

५.यो पाठ्यक्रम कार्यविधि स्वीकृत भएको मिति देखि लागुहुनेछ तर यो कार्यविधि लागु हुनु भन्दा अघि नियुक्त भएका परिचालकको हकमा भने यसै बमोजिम भएको मान्नुपर्दछ ।

अनुसूची -८

विद्यालय सहयोगी / कार्यालय सहयोगी पदको खुला प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम

१. लिखित परीक्षा योजना (Written Examination Scheme)

वस्तुगत परीक्षा			समय	उत्तीर्णाङ्क
पूर्णाङ्क	प्रश्न संख्या	प्रति प्रश्न अङ्क भार		
५०	२५	२	३० मिनेट	२०

लिखित परीक्षा अन्तर्गत वस्तुगत परीक्षाको पाठ्यक्रम ढाँचा, विषय क्षेत्र र अङ्कभार

क्र.स.	विषयवस्तुको क्षेत्र	प्रश्न संख्या	प्रति प्रश्न अङ्कभार	जम्मा अङ्कभार
१	गेरूवा गाउँपालिकाको भौगोलिक,प्राकृतिक,सामाजिक,धार्मिक,शैक्षिक अवस्था,प्रशासनिक तथा सांगठनिक संरचना सम्बन्धी सामान्य जानकारी	४	२	८
२	सूचना तथा सञ्चार प्रविधि (ICT) सम्बन्धी सामान्य जानकारी	२	२	४
३	कार्यालय व्यवस्थापन सम्बन्धी सामान्य जानकारी (दर्ता/चलानी, चिठ्ठी पत्र, अभिलेख व्यवस्थापन,फाईलिङ)	३	२	६
४	दैनिक व्याबहारिक तथा आधारभुत गणितीय सिप सम्बन्धी सामान्य जानकारी (जोड, घटाउ, गुणन, भाग, प्रतिशत,नाफा,नोक्सान)	४	२	८
५	विद्यालय सहयोगीको काम,कर्तव्य,अधिकार, जिम्मेवारी र कार्यालय सहयोगीको कार्यसम्पादनबाट कार्यालयमा हुने प्रभावहरू	२	२	४
६	समसामयिक राजनितिक,सामाजिक,आर्थिक र प्रशासनीक घटनाक्रम सम्बन्धि सामान्य ज्ञान तथा जानकारी	३	२	६
७	व्यक्तिगत सरसफाई तथा कार्यालयको सरसफाइ र फोहोरमैला ब्यवस्थापन सम्बन्धी सामान्य जानकारी	१	२	२
८	स्थानीय तहका करार कमर्चारीले पाउने विदाहरू, सेवा र सुविधाहरू सम्बन्धी सामान्य जानकारी	२	२	४
९	स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ शिक्षा ऐन,२०२८ तथा शिक्षा नियमावाली २०५९(संशोधन सहित) र निजामति सेवा ऐन,२०४९ तथा नियमावली,२०५०(संशोधन सहित) सम्बन्धी सामान्य जानकारी	४	२	८
		२५	२	५०

अन्तर्वार्ता अंक बिभाजन - २५ अंक(Interview Examination Scheme)

क्र.स.	मुल्याङ्नको आधार	अंक विभाजन	
१	शैक्षिक योग्यता वापत ५	५ अंक	
		प्रथम श्रेणी	द्वितीय श्रेणी
	न्युनतम शैक्षिक योग्यता	३	२

	माथिल्लो शैक्षिक योग्यता	२	१	
२	अन्तर्वाता बापत १५	व्यक्तित्व/आचरण	विषयबस्तुको ज्ञान	प्रस्तुतीकरण
		३	७	५
३	स्थानीय बासिन्दा वापत ५	गाउँपालिका भित्रको स्थायी बासिन्दा	गाउँपालिका बाहिरको बासिन्दा	जिल्ला भित्रको बासिन्दा
		५	३	२

नोट - अन्तवार्ताको १५अङ्क दिदाँ कुनै उम्मेदवारलाई ३५ प्रतिशत भन्दा कम र ७० प्रतिशत भन्दा बढी दिनुपर्ने भएमा त्यस्तो अङ्क दिनुपर्ने स्पष्ट कारण खुलाउनु पर्नेछ ।

द्रष्टव्यः

१. वस्तुगत / बहुबैकल्पिक प्रश्नहरूको गलत उत्तर दिएमा प्रत्येक गलत उत्तर वापत २० प्रतिशत अङ्क कट्टा गरिनेछ र उत्तर नदिएमा अङक कट्टा गरिने छैन । तर केरमेट गरी उत्तर लेखेमा उक्त उत्तरलाई गलत उत्तर मानी अङ्क कट्टा गरिनेछ ।

२. कार्यालय सहयोगी पदको लागि लिखित परीक्षा अन्तर्गत वस्तुगत परीक्षा मात्र सञ्चालन गरिनेछ।

३. वस्तुगत परीक्षाको लागि ३० मिनेट समय निर्धारण गरिएको छ भने त्यस्को उत्तीर्णाङ्क २० अङ्क हुनेछ ।

४. वस्तुगत परीक्षाको मात्र प्राप्ताङक जोडी लिखित परीक्षाको नतिजा प्रकाशन गरिनेछ ।

५. लिखित परीक्षामा उत्तीर्ण परीक्षार्थी मात्र अन्तर्वार्तामा सामेल हुन पाउनेछ ।

६. यस पाठयक्रम अन्तर्गतका विषयवस्तुमा जेसुकै लेखिएको भए तापनि पाठयक्रममा परेका कानुन (ऐन,नियम) तथा नीतिहरू परीक्षाको मिति भन्दा ३ महिना अगाडी संशोधन भएका वा संशोधन भई हटाइएका वा थप गरी कायम रहेकालाई यस पाठयक्रममा परेको सम्झनु पर्दछ।

७. यो पाठ्यक्रम कार्यविधि स्वीकृत भएको मिति देखि लागुहुनेछ ।

अनुसूची -९
ब्यक्तिगत अन्तर्वार्ता मुल्याङ्कन फारम

गेरुवा गाउँपालिका
गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय
पशुपतिनगर, बर्दिया
लुम्बिनी प्रदेश

ब्यक्तिगत अन्तर्वार्ता मुल्याङ्कन फारम

पदः तह : बिषय :

विज्ञापन नं: अन्तर्वाता मिति :

क स	उम्मेदवारको नाम थर	रोल न.	शैक्षिक योग्यता (५)		अन्तर्वार्ता (१५)			प्राप्ताङ्क	कै
			न्युनतम योग्यता (३)	माथील्लो योग्यता(२)	ब्यक्तित्व/ आचरण (३)	विषयवस्तुको ज्ञान (७)	प्रस्तुतीकरण (५)		

माथिका कुनै पनि उम्मेदवारहरू मेरो काका, काकी, मामा, माइजु, फुपू, फुपाज्यू, दाजु, भाइ, दिदी, बहिनी, भाउजू, बुहारी, भिनाजु, ज्वाइ, साला, साली, छोरा, छोरी, भतिजा, भतिजी, भान्जा, भान्जी, मामाका छोरा बुहारी, मामाको छोरी ज्वाइ, फुपूका छोरा, छोरी, पति, पत्नी, सालाको श्रीमती, सालीको श्रीमान नाता लगायत कुनैपनी नाता पर्दैनन्।

अन्तर्वार्ताकारको दस्तखत :

नाम :

पद :

मिति :

<u>द्रष्टब्य</u>

१. कुनै पदको विज्ञापनमा अन्तर्वार्ता समितिको संयोजक, सदस्य तथा विज्ञहरूको माथि उल्लेखित कुनै नाता पर्ने भएमा त्यस्तो मुल्याङकनकर्ताले उक्त दिनको अन्तर्वार्तामा भाग लिनु हुदैन।

२. अन्तर्वार्तामा अधिकतम ७० %(१०.५अंक) भन्दा बढी र न्युनतम ३५ % (५.२५अंक) भन्दा कम अंक दिदा अनिवार्य रूपमा कारण समेत खुलाइ पुष्टयाइ दिनुपर्नेछ।